

Bevezetés	2
1. Demográfiai mutatók	4
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	4
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	5
3.1. Gyermekjóléti Központ.....	6
3.2. Bölcsődék.....	11
3.3. „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona.....	12
3.4. Kapcsolat a jelzőrendszerrel, tagjainak tevékenysége, és tapasztalatai.....	14
3.4.1. A kerületi iskolai gyermekvédelmi munkaközösség munkája.....	14
3.4.2. Újpesti Nevelési Tanácsadó.....	15
3.4.3. Védőnői Szolgálat.....	16
3.4.5. Családsegítő Szolgálat.....	21
4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések	26
5. Gyámhivatali hatáskörben végzett hatósági tevékenység	27
6. A felügyeleti szervek és a működést engedélyező hatóságok ellenőrzései	30
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása	31
8. Bűnmegelőzés, kábítószer problémával kapcsolatos tevékenység	31
8.1. IV. kerületi Rendőrkapitányság.....	31
8.2. Gyermek- és Ifjúsági Iroda.....	33
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés	35
9.1. Éjszakai sportolás Újpest – Káposztásmegyeren.....	35
9.2. Napraforgó Alapítvány a Sérült Gyermekekért.....	35
9.3. Zabhegyező Játsszóház.....	39

Bevezetés

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei az alábbiak:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:
 - védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,
 - ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.
5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Az értékelést a Gyermekjóléti Központ észlelő- és jelző rendszere, illetve a kerület gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó, abban érintett intézményeinek, szervezeteinek beszámolója alapján állította össze Újpest SZEI Gyermekjóléti Központja.

1. Demográfiai mutatók

Népességváltozási adatok

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Születés	882	988	974	1041	1057	1062	1078
Házasságkötés	684	655	629	646	617	552	578
Halálozás	1524	1557	1516	1509	1470	1814	1419

A lakónépesség megoszlása *

	Lakónépesség		
	Férfi	Nő	Együtt
	47920	56350	104270

Korcsoportos bontás

Korcsoport	Férfi	Nő	Együtt
0-3 éves	2194	2116	4310
4-6 éves	1446	1313	2759
7-14 éves	3539	3339	6878
15-16 éves	1041	1007	2048
17-18 éves	1189	1110	2299
19-24 éves	3906	3992	7898
Összesen	13315	12877	26192

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult bizonyos kedvezmények igénybevételére. Ezen kedvezmények közül a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott egyszeri támogatásra való jogosultság a meghatározó.

2008. évben 772 család, ezen belül 1383 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Kérelem elutasítására 88 esetben került sor. Az elutasítás indoka jellemzően az egy főre eső jövedelem jogszabályban meghatározott mértékének túllépése volt.

A 2007. évhez viszonyítva 151 családdal, ezen belül 558 gyermekkel emelkedett a támogatottak száma. A támogatás megállapításának jogszabályi keretei nem változtak, a rászorulóknak számának emelkedését a családok anyagi helyzetének romlása okozta.

* A lakónépességre, és annak korcsoportonkénti bontásra vonatkozó adatok 2008. 12. 31-i adatok

Étkeztetés

Önkormányzati rendeletünk értelmében étkezési térítési díjtámogatás állapítható meg – az alanyi jogon járó normatív kedvezményen túlmenően – annak a törvényes képviselőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 100%-át. A támogatás csak bölcsődés korú gyermek után állapítható meg.

Összege a személyi térítési díj 50%-a, alanyi jogon járó támogatás esetén, a két támogatás együttes összege nem haladhatja meg a személyi térítési díj 75%-át.

Az óvodás és iskoláskorú gyermek esetén a támogatás megállapítása az intézmények hatáskörébe tartozik.

2008. évben étkezési térítési díjtámogatás bölcsődés korú gyermek esetén 1 alkalommal került megállapításra és 3 alkalommal elutasításra.

A támogatásra kifizetett összeg valamennyi érintett gyermekintézményt figyelembe véve összesen: 78.350.251.-Ft volt.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A képviselő-testület rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti a gyermeket, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

2008. évben 566 család részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, összesen 20.890.300.-Ft összegben. Az alkalmanként megállapított támogatás összege 10.000.-Ft-tól 28.500.-Ft-ig terjedt. Kérelem elutasítására nem került sor.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kérők jelentős hányada a gyermek iskolai kiadásainak csökkentéséhez kértek segítséget. A kérelmek száma a beiskolázást megelőző időszakban, illetve az iskola által szervezett táborokra történő befizetések időszakában látványosan megemelkedett. A kérelmekben jellemző indokként szerepelt továbbá az élelmezés és a gyermekek ruházkodása, valamint a megemelkedett gyógyszerköltés is. Az igénylők között továbbra is jellemzően magas a gyermeküket egyedül nevelő szülők száma.

A szociális ellátás területén, ellátási formától függetlenül, évről évre megegyeznek a támogatást kiváltó okok. Visszatérő probléma a munkanélküliség, az alacsony jövedelem, a lakhatással összefüggő hátralek, a szülők alkoholfogyasztásával összefüggésben jelentkező időszakos vagy tartós pénzhiány. Több esetben a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelmek háttérben, a kifizetetlen számlák rendezésére tett kísérlet húzódik meg.

Sajnálatos probléma, hogy a megemelkedett gyógyszerköltések kifizetése sem megoldott az alacsony jövedelemmel rendelkező családoknál. A tartósan beteg gyermekkel kapcsolatos többletkiadást, vagy az időszakosan jelentkező, esetleg több családtagot érintő gyógyszerköltéget képtelenek önerőből rendezni.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az Önkormányzat a gyermekek védelmét az alább felsorolt, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében biztosítja:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás keretében gyermekjóléti szolgálatot működtet,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása körében bölcsődét üzemeltet,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermekek átmeneti otthoni elhelyezését biztosítja.

3.1. Gyermekjóléti Központ

A Gyermekjóléti Szolgálat 1997. óta működik, a SZEI keretein belül, 2007 júliusában pedig Gyermekjóléti Központtá alakult át. 2008. volt tehát az első teljes év, melyben bővült feladatkörben látta el az intézmény a kerületi gyermekeket, családokat.

Tavaly októberben egy fejlesztőpedagógust vettek fel, hogy szolgáltatásaikat bővítve, több gyermeknek lehessenek a segítségére.

A Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi törvény értelmében szolgáltatási, szervezési, gondozási tevékenységet lát el. Ezen belül a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a családgondozást, és utógondozást biztosítja, továbbá a gyermekek érdekeit szolgáló támogatásokkal kapcsolatos információk továbbítását, a szociális válsághelyzetben lévő anyák támogatását, és a jelzőrendszer működtetését végzi.

Az alapszolgáltatások

- Segítségnyújtás, szociális ellátások intézésében, információnyújtás,
- Tanulási, beilleszkedési problémákkal küszködő gyermekek és fiatalok segítése, tanácsadás- pszichológiai, jogi segítségnyújtás, fejlesztés, korrepetálás, csoportos foglalkozások,
- Szabadidős tevékenységek, sport és klubfoglalkozások, prevenciók előadások,
- Veszélyeztetett fiatalok támogatása, felkutatása, közvetítés a gyermek, és a család között,
- A gyermekekkel való kapcsolattartás elősegítése a külön élő szülővel, nagyszülővel.

Speciális szolgáltatások

Utcai szociális munka

Az utcai szociális munkások feladata, hogy azokkal a gyermekekkel felveszék a kapcsolatot, akik szabadidejük jelentős részét az utcán töltik.

Az utcai szociális munkások tavalyi tevékenységét a szalézi renddel kötött szerződés segítségével szerzett klubban folytatott csoportmunka határozta meg. Hetente két délután tartanak foglalkozásokat, melyre rendszeresen 10-15 gyermek érkezik. A délutánokat tanulással, beszélgetéssel, csocsózással, ping-pongozással és egyéb játékokkal töltik el, valamint nagy hangsúlyt fektetnek a szociális munka preventív jellegére (beleértve az elsődleges, másodlagos és harmadlagos prevenciót is).

Áprilisban a klubba rendszeresen járó gyermekek szülei is megkeresték az utcai szociális munkásokat, segítségüket kérve környezetük, életkörülményeik problémáinak megoldásában. Május 1-jén egy közös programmal, mintegy 50 fő jelenlétében került megbeszélésre több helyi probléma, míg a gyermekeket különböző játékokkal kötötték le a családgondozók. Ennek eredményeképpen lehetőség nyílt egy közösségi munka beindulására is.

A nyár folyamán négyrészes foci kupát szervezett a két utcai szociális munkás, mely négy helyszínen zajlott, és összesen mintegy 150 gyermek vett rajta részt.

Az őszi feladatokban meghatározó volt, hogy a Rózsa u. 8 szám alatti helyiség használatát kérte és megkapta a Gyermekjóléti Központ az Önkormányzattól. A környék fiataljait kezdték megszólítani utcai szociális munkások, hogy mire a klub ott is beindul, minél több gyermek ismerje őket.

Egész évben – a tavalyihoz hasonlóan – ugyanúgy meghatározó része volt munkájuknak a „belső” és „külső” jelzőrendszerrel való rendszeres kapcsolattartás, együttműködési lehetőségek kiaknázása. A „belső” jelzőrendszerrel, vagyis a Gyermekjóléti Központ családgondozóival oda-vissza történő információcsere történt azokat a gyermekeket valamint családokat illetően, akik részt vesznek a klubfoglalkozásokon, segítendő ezáltal a családgondozás hatékonyságát.

A „külső” jelzőrendszer tagjaival (iskolai gyermekvédelmi felelősök, rendőrség, egyéb civil szervezetek) is fenntartották a folyamatos kommunikációt annak érdekében, hogy a gyermekvédelmi ellátások körébe kerülendő gyermekek, fiatalok száma szélesedjen, minél változatosabb és a fiatalok igényeihez, szükségleteihez, valamint a helyi lehetőségeknek leginkább megfelelő egyéb szolgáltatási és ellátási formákat, programokat lehessen tervezni, illetve megvalósítani.

Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munkás feladata, hogy segítse a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a szociális válsághelyzetben lévő anyát és gyermekét, gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén intézkedjen.

A kórházi szociális munkát végző családgondozó, nem lévén a kerületben gyermekkórház, ugyanazt a munkát végzi, mint az általános gyermekvédelmi munkát végző családgondozók, de kizárólagosan ő fogadja az egészségügyből érkező jelzéseket, valamint feladata, hogy a budapesti gyermekkórházak szociális munkásaival rendszeresen tartsa a kapcsolatot. Ügyeletet a fent említett ok miatt nem tart egyik egészségügyi intézményben sem. Munkájáról készült statisztikai adatok ezért az általános családgondozói feladatok adatai között szerepelnek.

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermekek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy számára a találkozásra, együttélésre alkalmas semleges hely biztosítása, konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.

A szülők, nagyszülők és gyermekek kapcsolattartásában már korábban is segítettek munkatársaink, így támogatva a nevelőszülőknél nevelkedő gyermekek vérszerinti szüleikkel történő találkozását, illetve kapcsolatuk kialakulását, fejlődését.

A tavalyi évben mind a Gyámhivatal, mind a Bíróság szabályozott kapcsolattartást az intézménybe. Két nagyszülői kapcsolattartást, ill. öt szülő-gyermek kapcsolatának építésében segítenek kapcsolatügyeleti mediátor végzettségű családgondozók.

A kapcsolatügyelet helyszíne a Gyermekjóléti Központ csoportszobája, melyben a gyermekeknek többféle játék is található.

Készenléti szolgálat

A Készenléti Szolgálat célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása. Újpest Önkormányzatának SZEI Gyermekjóléti Központjának Készenléti Szolgálatát a 30/210-2390-es telefonszámon hívhatják, ahol a készenléten lévő családgondozó információt tud nyújtani:

- Drogosokkal, alkoholistákkal foglalkozó lelkesegély vonal
- Nőkkel szembeni erőszak,
- diszkrimináció áldozatainak lelkesegély vonal
- Tiniambulanciák
- Munkásszállók
- Családosszállók
- Anyaotthonok
- Gyermekszállók
- Nappali melegedők
- Népkonyhák

- Orvosi ügyeletek
- Ügyeletes gyógyszertárak elérhetőségéről.

A szolgáltatást több alkalommal meghirdettük úgy a helyi médiában, mint az egészségnap rendezvény keretében, eddig 2 hívás érkezett.

Személyi feltételek

2008. évben nagy változások voltak az intézmény munkatársainak körében. Két asszisztens felmondott (egyik gyed-e lejárt utána), egy nyugdíjba vonult az év végén, egy pedig gyed-re ment. Mindegyikük helye fel lett töltve.

A családgondozók közül három fő felmondott, egy gyed-re ment egy gyed-ről visszajött. Az üres státuszok fel lettek töltve.

Az intézmény bővítette feladatait, ezért egy fő fejlesztőpedagógiai tanácsadót vett fel.

A csoport alakulásának ellenére a munka zökkenőmentesen zajlott.

Létszám 2008. december 31-én:

1 fő csoportvezető

10 fő általános családgondozó

1 fő kórházi szociális munkás

2 fő utcai szociális munkás

2 fő fejlesztőpedagógiai tanácsadó

2 fő családgondozó asszisztens (+1 pályáztatása folyamatban, azóta be lett töltve)

2 fő pszichológus (1 vállalkozói szerződéssel, 1 részmunkaidőben, heti 20 órában)

1 fő jogász vállalkozói szerződéssel

Ellátott feladatok

Gondozásba vett gyermekek száma az elmúlt 5 évben (fő)

2004	2005	2006	2007	2008
454	679	764	676	660

Esetszámok a Gyermekjóléti Központ statisztikai adatai alapján 2008. évben

Összes gondozott gyermek száma	660
Alapellátásban gondozott gyermekek száma	464
Alapellátásban gondozott családok száma	326
Védelembe vett gyermekek száma	90
Védelembe vett családok száma	54
Szakellátásban élő gyermekek száma	104
Szakellátásban élő gyermekek családjainak száma	69
Utógondozott gyermekek száma	2
Utógondozott családok száma	2

A Gyermekjóléti Központban történő megjelenés okai

Gyermek önkéntesen	67
Szülővel	1063
Jelzőrendszer intézkedés	1807
Hatósági kötelezés	453
Gyámhatósági intézkedés	900

A családgondozók munkája az eset felvételével kezdődik, melyet a probléma feltárása és kezelése követ, szükség szerint kezdeményeznek hatósági vagy más gyermekvédelmi intézkedést. A családgondozás kimenetele függ az esetkezelés kapcsán felmerült probléma nagyságrendjétől, a családgondozó, és gondozási folyamatba bevont személyek együttműködésétől, az eset nehézségétől, illetve a probléma forrásától.

Az összetett feladatok kapcsán az esetek alapvetően féléves családgondozása, sok esetben 1-1,5 éves intervallumot is felölel. A családi konfliktusokból eredő nehézségek még ezen időszakból is kitolódhat, hiszen a problémák sokszor a szülők életvitele, problémamegoldó képességük hiánya miatt nem oldódik meg. Az esetek lezárását követően sokszor előfordul, hogy az eset újraindul. A szakellátásban lévő gyermekek, illetve családjaikkal történő foglalkozás és az utógondozás kevesebb feladatot jelent a családgondozók számára.

A jelzések nagy százalékban a jelzőrendszeren keresztül érkeznek írásban, amit gyakran telefonos egyeztetés előz meg. Fontos a személyes kapcsolatok ápolása, kiemelten az oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. A cél, hogy a jelzést megelőzően támogatást kapjanak az illetékes kollégák szakmai tanácsokkal, lehetőségekkel a probléma megoldásában, így téve kompetenssé őket az esetkezelésében.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai fő problématípusokként ismételtelen a gyermeknevelési problémák (1444), az anyagi nehézségek (1224), a szülői életvezetési nehézségek (1066), a családi konfliktusok (1058), a tankötelezettség mulasztás (828), szabálysértések (lopás, garázdaság) (436). Nagyon megemelkedett a számuk tavalyi évhez képest a gyermekek különféle magatartás- vagy pszichológiai zavarainak (1075). Jól látható, hogy ezek azok a területek, ahol feladatok vannak, túlmenően az egyéni esetkezelésen (családgondozáson), szervezett formában, speciális keretek között (pszichológus, fejlesztőpedagógus).

A fenti számok összehasonlítva a tavalyi adatokkal komoly emelkedést mutatnak. Minden mutató a napi stressz, a megélhetési nehézségek növekedését, valamint a gyermekek pszichés problémáinak a terjedését mutatja. A napi munka folyamán is érezték a családgondozók, hogy több családdal kerülnek kapcsolatba, mint eddig. Éves szinten 724 gyermek került be új ügyfélként rendszerünkbe. A családgondozók leterheltsége ettől függetlenül kicsit javult az előző évhez képest, bár az egy családgondozóra jutó gyermekek és családok száma még mindig magas.

A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozását elsősorban a kórházi szociális munkás végzi. Ő tartja a védőnőkkel és a kórházak szociális munkásaival a kapcsolatot, így ha ilyen jellegű problémáról érkezik jelzés, akkor ő veszi fel a kapcsolatot a várandós anyával. Amennyiben már a rendszerben lévő gyermek édesanyja kerül ilyen helyzetbe, a család családgondozója segít nekik a probléma megoldásában. Ezekben az esetekben vagy kórházi elhelyezésben tudják segíteni a rászoruló édesanyját, vagy anyaotthoni elhelyezésben.

A családjukból kiemelt gyermekek gondozása megoszlik a családgondozók között. Amennyiben ők javasolnak kiemelést, ők folytatják a családdal a gyermek visszatérésére szolgáló munkát, de több családgondozó „örökölt” családokkal dolgozik. Utóbbi munka nehezebb, mert a folyamat elejét, egészét nem ismerve, a családdal történő megismerkedés is nehezebb. A családba visszagondozás folyamatának sikeressége alacsony fokú, de egy-egy alkalommal lehet sikert elérni. 2008-ban átmeneti nevelésből 2 gyermek került vissza a családjába.

Családok átmeneti otthona hiányában amennyiben ilyen problémával érkező családdal találkoznak, a meglévő lista alapján kezdenek el helyet keresni a családgondozók a család számára. Ez többnyire sikerrel zárul, de felkészülve a kudarcra is, az ő mozgósítható ismeretségükre tudnak támaszkodni. Nem volt olyan helyzet, hogy megoldás, fedél nélkül maradt volna család.

A jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélés, és esetkonferencia 143 esetben történt, mely szám magasabb volt, mint 2007-ben. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés nagyon jónak mondható. Természetesen voltak, vannak nehézségek, félreértések, de a jelzőrendszeri tanácskozásokon való rendszeres kapcsolat minden érintettel egymás gondolatainak a megismerését is segítette, így javítva a közös szakmai munkát is. Több családgondozónak alakult ki gyermekvédelmi felelősökkel olyan kapcsolata, hogy kisebb nehézségek esetén is keresték egymást, segítséget kérve a probléma megoldására. A jelzőrendszeren belüli munka összességében javult, a gyermekvédelmi felelősök szerepe, megjelenésük megbeszéléseken, tárgyalásokon nőtt.

Intézkedések, melyekre javaslatot tettünk:

Védelembé vétel 39 esetben, a gyermekek átmeneti otthonába 25 gyermeket javasoltak, ideiglenes hatályú elhelyezésre 22 alkalommal, szakellátásra 14 esetben tettek javaslatot a gyámhatóságnak. A több eset ellenére a hatósági intézkedések száma nem emelkedett, de az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthonába több gyermeket javasoltak, így tudtak több gyermeket az alapellátás keretei között tartani, és segíteni neki ill. családja számára.

Szakmaközi megbeszélések

A törvényi kötelezettségnek eleget téve - miszerint évente 6 alkalommal kell szakmaközi megbeszélést tartani, - szervezték meg a jelzőrendszeri konferenciákat. Ezek a találkozások teret adtak a személyi változások miatti bemutatkozásnak, és a kapcsolatok kiépítésének. A találkozókra a jelzőrendszer minden tagját meghívták, és minden alkalommal jelentős számban képviseltették magukat a jelzőrendszer intézményei.

Jogi tanácsadó szolgáltatás

Dr. Váci Judit ügyvédnél 2008. évben 354 alkalommal jelentek meg.

Pszichológiai- és fejlesztőpedagógiai tanácsadás

Somogyi Dánielnél a Családsegítő Szolgálattal közös adat alapján 470 alkalommal 367 fő jelent meg. Vörös Noéminél, majd Zsilvölgyi Ritánál 2008-ban 250 alkalommal jelent meg 40 gyermek.

Fejlesztőpedagógiai tanácsadásra Varga Gabriellához 469 alkalommal, 800 gyermek (halmozott adat) jött el. Ez 169 gyermek valamilyen rendszerességgel történő megjelenését jelenti.

Szabadidős, prevenciós feladatok

A Gyermekjóléti Központ látókörébe került gyermekek 2008-ben több programon vettek részt, többnyire a Gyermekek Átmeneti Otthonának gyermekeivel együtt, ezeket általában fejlesztőpedagógiai tanácsadónk szervezte.

Tavasszal két-két alkalommal történt mozi-, színházlátogatás és kirándulás (Budai vár, Sikló, fogaskerekű vasút) valamint egyszer az Állatkertbe, ill. Széchenyi könyvtárba mentek el a gyermekek.

Emellett az utcai szociális munkások szervezésében május 1-én az Aschner Lipót téren volt majális, valamint a nyári foci kupa sorozat zajlott le.

Nyáron a Velencei tónál 19 gyermek 4 kísérővel 7 napig táborozott.

Az őszi folyamán sportrendezvényekre, kirándulásokra, valamint az Ability Parkba, a Közlekedési Múzeumba, a Thália- ill. a Bábszínházba jutottak el gyermekek.

December 4-én az általuk ellátott gyermekek közül 30-at hívtuk össze, és egy kézműves program után a Mikulás megajándékoztuk őket.

A karácsonyi készülődés idején volt lehetőség eljutni a Mindenki karácsonya című rendezvényre a Westend City Centerbe 12 gyermekkel, melyet a Gyermekmentő Alapítvány szervezett.

Továbbképzések

2008. évben kreditpontot adó tréningen, konferencián 8 családgondozó, 1 asszisztens és 1 fejlesztőpedagógiai tanácsadó vett részt, egy családgondozó pedig posztgraduális képzésen tanult.

Hallgatók fogadása szakmai gyakorlatra

A Gyermekjóléti Központ nyitott arra, hogy felsőoktatásban részesülő hallgatókat fogadjon, és képezze őket a gyakorlati tudnivalókra. Tavaly 16 hallgató választotta az intézményt.

Tapasztalatok

A nehézségek ellenére a Gyermekjóléti Központ igyekszik szakmailag maximálisan eleget tenni feladatainak. A kollégák sok esetben erejükön túl igyekeznek összehangolt, egymást támogató munkát végezni. Az aktuális feladatokra és a váratlan helyzetekre mindig akad önként jelentkező. A nagy eset számok mellett a szabadidős tevékenységek folyamatos működtetésével sok fiatal, és gyermek estekezelését lehetne a családgondozók számára könnyebbé tenni.

A szakmai munka folyamatos megterhelést jelent a szakemberek számára, ezért a továbbképzések, és a szupervízió, a kiegészítő elleni tevékenység minden munkatárs számára nagyon fontos támogatás és szakmai elvárás is.

3.2. Bölcsődék

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye az újpesti gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer jelzőrendszerének a tagja. 8 bölcsődéjében 540 férőhely működtetésével végzi az újpesti 0-3 éves korosztály napközbeni ellátását, támogatva ezzel a családokat szociális helyzetük javításában, lehetővé téve a nők, az anyák munkába állását.

A jelzőrendszer más tagjaival, a védőnői szolgálattal, a Gyermekjóléti Központtal és a Családsegítő Szolgálattal eseti és folyamatos kapcsolattartás jellemzi a bölcsődéket.

A krízishelyzetben lévő családok gyermekeinek elhelyezését, bölcsődei felvételét 2008-ban is sikerült minden esetben rugalmasan megoldani.

A 8 területi bölcsődéből 7 bölcsőde került kapcsolatba a gyermekvédelmi rendszer jelzőrendszerének valamely tagjával. A kapcsolattartás rendszeres telefonos, személyes és

esetmegbeszélés formában történt védőnővel, családgondozóval és fejlesztőpedagógussal. A Gyermekjóléti Központ által szervezett jelzőrendszeri konferencián a bölcsődék képviselői minden esetben részt vettek.

A bölcsődék a továbbiakban is a jelzőrendszer tagjaiként tevékenykednek a gyermekvédelmi feladatok ellátásában.

3.3. „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona

I. Személyi feltételeink:

2008. évben a személyi feltételeink az alábbiak szerint alakultak:

2008. május 15-től két fő gyermekfelügyelő került alkalmazásba.

2008. június 1-től pedig egy főállású családgondozó állt munkába.

Így a személyi feltételeink a következők:

1 fő otthonvezető

1 fő nevelő

1 fő családgondozó

1 fő heti 20 órás pszichológus

5 fő gyermekfelügyelő

3 fő részfoglalkozású – megbízással szerződéses: 1 fő gyermekorvos, 1 fő angol foglalkozást vezető tanár, 1 fő kézműves foglalkozást vezető tanár

Hiányzik még 1 fő gyermekvédelmi asszisztens, akinek az alkalmazása 2009-ben válik lehetségessé.

A fenti létszámmal és munkakörökkel, a személyi állományunk nagyon jónak mondható. Különösen örülök az önálló, főállású családgondozónak, aki olyan feladatokat tud felvállalni, amiket idáig csak részben tudtunk teljesíteni. Ez a tartalmi munkánk további javítását eredményezte.

A két fő gyermekfelügyelő alkalmazása lehetővé tette a folyamatos munkarend újbóli visszaállítását. Ez kiegyensúlyozottabbá tette a munkánkat.

Egy fő technikai alkalmazott dolgozott nálunk 2008. november 20-ig. Ő a SZEI-n belül kapott más feladatokat. Munkáját a továbbiakban a gyermekfelügyelők látják el. Mindenki rendelkezik megfelelő szakmai képzettséggel, egy fő továbbtanulása folyamatos, 2009-ben szerzi meg a végzettséget.

II. Tárgyi feltételeink:

2008-ban a tárgyi feltételeink minimálisan változtak az előző évhez képest. Bútorzatunk sokat rongálódott. A szekrényeink is javításra szorulnak. Az épületben sok problémánk van beázásokkal és a bojlerek állandó tönkremenésével, ez napi szinten sok bosszúságot okoz.

Műszaki cikkeket ajándékba kaptunk –DVD- magnós rádiók, mini HIFI.

2008-ban kaptuk 1db új számítógépet és telefonos faxkészüléket. Ezek segítik munkánkat.

Összességében tárgyi felszereltségünk még mindig jónak mondható, hiszen kollégáinkkal együtt nagyon nagy erőfeszítésekkel ügyelünk arra, hogy a gyerekekkel megőriztessük a tárgyi felszereltség állagát.

III. Tartalmi munkánk:

2008. évi statisztikánk:

Befogadott gyermekek:	XV. kerület	14 fő
	XVI. kerület	6 fő
	IV. kerület	25 fő
	Összesen:	45 fő

- A: Hajléktalanság miatt: 41 % került elhelyezésre
 Kórházi kezelés miatt: 6 % került elhelyezésre
 Magatartási problémák miatt: 32 % került elhelyezésre
 Szülői felügyelet hiánya: 3 % került elhelyezésre
 Kamaszkori problémák: 8% került elhelyezésre
 Mostohaanya, mostohaapa megléte miatt: 10 % került elhelyezésre
- B: Az elhelyezett gyermekek:
 80 %-a került haza családba
 3 %-a nevelőszülőhöz, lakóotthonba került
 10 %-a szakellátásba került
 2 %-a rokonokhoz került
 5 %-a évvégéig tartózkodik.
- C: Háromszori befogadás az otthona egy éven belül: 2 fő
 Kétszeri befogadás az otthonba egy éven belül: 3 fő
 Három napnál hosszabb, de fél évnél kevesebb időt töltött az otthonban: 29 fő
 Fél év és egy év közötti időszakot töltött: 6 fő
 Három napnál kevesebbet töltött az otthonban: 1 fő
 Tizenkét hónapnál több időt töltött: 1 fő

Tartalmi munkánk a 2008-as évben kiegyensúlyozott szakmai színvonalon történt. Köszönhető ez a stabil és a jó személyi feltételünknek. Minden dolgozó tapasztalt, megbízható munkaerő.

Szakmai feladataink fő irányai: 1. – A tanulmányi munka segítése
 2. – A szabadidő hasznos eltöltése
 3. – A nevelési hiányosságok pótlása

1. A tanulmányi munka segítése központi feladat. Ugyanis gyermekeink nagyon-nagy iskolai lemaradásokkal érkeznek. Nagymértékű a bukottak száma. Ezért az iskolákkal szoros kapcsolatot tartunk, minden hiányosságról azonnali információnk van. Iskolai feladataikat a délutáni tanórai foglalkozásokon szigorúan számon kérjük. Az iskolákkal így a kapcsolatunk nagyon jó és naprakész.
2. A szabadidő hasznos eltöltése érdekében 2008. évben is sokat tettünk. A hagyományos rendezvényeinket megtartottuk.
 - Farsang, -gyermeknap, -Karácsonyi ünnepség, -Télapó várás.
 - A nyári táborozásunkat a Velencei tónál szerveztük 10 fő gyermek és 3 felnőtt részvételével
 - Sok kirándulást és kulturális rendezvények látogatását szerveztünk. (Pl.: Csodák palotája, Jövő háza, Fővárosi nagycirkusz, színházi előadások, mozielőadások, séták a Budai várban, a Gellért hegyen, a Margit szigeten...)
 - 2008-ban tovább működött a kézműves szakkör. Beindítottuk az angol foglalkozást kezdők és haladók részére.
3. A nevelési hiányosságok pótlása az átmeneti otthonban újból és újból visszatérő feladat. Hiszen a gyerekeink különböző kultúrákból érkezve sokszor a legegyszerűbb dolgokkal sincsenek tisztába. Így nagy hangsúlyt kell fektetnünk a nevelésükre. Dolgozóink munkájának legnagyobb része ebből áll.

3.4. Kapcsolat a jelzőrendszerrel, tagjainak tevékenysége, és tapasztalatai

3.4.1. A kerületi iskolai gyermekvédelmi munkaközösség munkája

A munkaközösség a tavalyi évben nagy változásokon ment keresztül. 2008. szeptemberétől a függetlenített gyermekvédelmi felelősök áthelyezéssel átkerültek a Karinthy Frigyes Általános Művelődési Központ állományába. Ez biztosítja az oktatási intézményekben folyó gyermekvédelmi munka egységét a kerületben.

8 fő látja el a kerület iskoláit ebből 1 kolléga jelenleg gyes-en van. Próbálunk segítséget nyújtani az óvodák számára is, ennek a megszervezése, végrehajtása folyamatban van. Így sikerült biztosítani, hogy minden iskolába, legalább részben függetlenített gyermekvédelmi felelős segítse az ott folyó gyermekvédelmi munkát. Ezt többnyire örömmel fogadták az iskolák.

A 2009-es év elején sikerült két új kollégát felvenni, így már 10 főre bővült a munkaközösség. Ezáltal szeretnénk minél jobban egységesíteni a kerület intézményeiben a gyermekvédelmi munkát.

A kerületben élő gyermekek szocio-kulturális helyzete nagy különbségeket mutat és sajnos az utóbbi időben sokat romlott. Nagyok a különbségek iskolánként és iskolán belül is. Ez azt jelenti, hogy minden iskolában más-más problémákkal fordulnak a gyermekvédelmi felelős felé. Az iskolák körzeteihez nagyon eltérő szociális helyzetű családok tartoznak. Ezért vannak jobb helyzetben lévő iskolák és nagyon hátrányos helyzetben lévő iskolák, ahol szinte már kilátástalannak látják az ott dolgozók az oktatásnevelés eredményességét. Vannak olyan iskolák, ahol nem vállalják fel a problémás gyermekeket, próbálják őket más intézménybe irányítani. Az igazán problémás gyermekekkel nincs hová fordulni, kevés az olyan intézmény, ahol a gyermek egyedi problémáját is kezelni tudják, megfelelő szakmai háttérrel. A kerületben 3-4 iskola felvállalta ezeknek a gyermekeknek az oktatását-nevelését, de ha tömegesen vannak jelen egy intézményben, esetleg egy osztályon belül, lehetetlen a problémájukat lelkiismeretesen, hatékonyan megoldani.

A gyermekvédelmi munkánk során komoly problémát jelent a hiányzások visszaszorítása (igazolt-igazolatlan). Előfordul, hogy indokolatlan távollétról orvosi igazolást hoz a gyermek, amit nem áll módunkban felülbírálni. Az igazolatlan hiányzások visszaszorítása érdekében folyamatos az együttműködés a Gyermekjóléti Központtal és a Szabálysértési Irodával.

A gyermekek nagy csoportját veszélyezteti a délutáni, esti csavargás. Csoportokba verődve idejük nagy részét az utcákon, tereken töltik, ellenőrzés nélkül. Ezek a csoportok egy idő után felbátorodnak és különböző súlyú bűncselekményeket követnek el (zsarolás, fenyegetés, lopások verekedések stb.). Elsősorban azokból a családokból kerülnek ki ezek a gyermekek ahol hiányzik a szülői kontroll vagy a megfelelő családi háttér. Az iskolákban is tapasztaljuk ezeket a devianciákat, ugyan kisebb mértékben, de jelen vannak. Legyen ez akár a tízórai elvétele, vagy felszerelések ellopása, megrongálása.

Megoldást jelentene, ha az iskolák megfelelő anyagi segítséget kapnának délutáni programok, foglalkozások szervezésére.

Kollégáimnak saját kompetenciájukon belül nem okozott gondot a gyermekvédelmi munka ellátása. Ami ezen túl mutat, azt jelezzük a Gyermekjóléti Központ felé, akikkel az együttműködés kiegyensúlyozottnak mondható. A túlterhelt családgondozók lelkiismeretesen próbálják segíteni a családokat, de hatékony munka eléréséhez véleményünk szerint több munkatársra lenne szükség. Szívesen látnánk, ha a családgondozók az iskolai közösségben is megfigyelnék a gyermekeket, hogy pontosabban észlelnék a problémákat. A kritikus helyzetbe jutott gyermekek ügyében azonban az együttműködés sem mindig hoz eredményt. Ilyen esetekben szükség lenne a gyermek helyzetének gyorsabb megváltoztatására, ehhez indokolt lenne a nagyobb körben történő összefogás (Gyámügyi Csoport, Gyámhivatal, Szociális Osztály), mely jobban szolgálná a gyermekek érdekeit.

A gyermekvédelmi felelősök folyamatosan részt vesznek szakmai továbbképzéseken, konferenciákon. Az iskolákban rendszeresen szerveznek prevenciós tevékenységet, más szervezetek bevonásával is.

Javasolnánk:

A szabadidő hasznos eltöltésének megszervezését, anyagi támogatással.

A kerületi drogprevenciós kortársképzés kibővítését, kerületen belüli folyamatosság biztosítását (a zánkai képzés folytatásaképp).

Hatékonyabb együttműködést a területen dolgozókkal (Gyámügyi gyermekvédelmi Csoport, Gyámhivatal, Szociális Osztály). Megkönnyítené munkánkat, ha pontosabb lenne a tájékoztatás a gyermekvédelmi munkában résztvevő szervezetek között.

3.4.2. Újpesti Nevelési Tanácsadó

A Nevelési Tanácsadó feladata a 3-18 éves gyermekek és fiatalok gyermekpszichológiai, pszichopedagógiai-logopédiai ellátására szolgáló szakellátó intézmény. Tevékenységük jó részét a pszichodiagnosztika és a pszichoterápiás, valamint fejlesztőpedagógiai, logopédiai ellátás teszi ki.

Az intézményt - szolgáltató intézmény lévén - bárki felkeresheti, aki a kerületben lakik, vagy a kerület valamelyik oktatási intézményébe jár. Jelentkezni személyesen vagy telefonon lehet. Munkájuk hatékonyabbá teszi, ha a Tanácsadót felkereső családok önként jelentkeznek, hiszen ezek a családok átérzik nehézségeiket és motiváltak a problémák megoldására. Éppen ezért nagyon fontos, hogy az oktatási intézményekben (óvodákban-iskolákban) - ahol a gyermekkel kapcsolatos gondok a legszembetűnőbbek - a pedagógusok felhívják a szülők figyelmét a Nevelési Tanácsadó szakemberei által nyújtott szolgáltatások igénybevételének lehetőségeire

Munkatársai az óvodákat, iskolákat rendszeresen felkeresik, konzultálnak a pedagógusokkal, megfigyelik a problémás gyermekeket, igény szerint osztályvizsgálatokat végeznek. Az ellátás a kerület összes általános iskolájára és óvodájára vonatkozik (a nem önkormányzati fenntartásúakra is). Az oktatási- nevelési intézményekben dolgozó logopédusok pedig helyben foglalkoznak (főleg óvodákban) a kevésbé súlyos beszédhibával küzdő gyermekekkel.

A nevelési tanácsadó intézményében dolgozó munkatársak feladataikat team munkában látják el. A hozzájuk forduló gyerekek jelentős részének komplex nehézségeik vannak (tanulási nehézségek, lelki, beilleszkedési problémák), ezek feltárására és korrekciójára feltétlenül szükség van a különböző szakemberek együttműködésére.

A nevelési tanácsadóban 2008-as évben legalább 1 alkalommal 2050 gyermek jelent meg. A gyermekek jelentős része többféle ellátásban is részesül (pszichoterápia, fejlesztő foglalkozás, logopédiai ellátás, családgondozás). Iskolaérettségi vizsgálaton 252 gyermek vett részt.

Az ellátások részletezése:

Diagnosztika és tanácsadás:	1316
Terápia és gondozás:	734
Ebből: Pszichológiai gondozás:	267
Pedagógiai gondozás	460
Orvosi gondozás:	7
Gondozott családok száma:	50

A kerület oktatási-nevelési intézményeiben dolgozó logopédusok által rendszeresen ellátott gyermekek száma: 813

3.4.3. Védőnői Szolgálat

A IV. kerületben a Védőnői Szolgálat, Újpest Önkormányzatának Szociális és Egészségügyi Intézménye szervezeti egységeként látja el feladatát.

A Védőnői Szolgálat célja:

Az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A Védőnői Szolgálat feladata:

- **Nővédelem** (33/1992. (XII.23.) NM. rendelet a terhesgondozásról, valamint 49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján)
- **Várandós anyák gondozása** (33/1992. (XII.23.) NM. rendelet a terhesgondozásról, valamint 49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján)
- **Gyermekágyas anyák gondozása** (49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján)
- **0-6 éves korú gyermekek gondozása** (49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról, valamint 8/2002. (X. 4.) ESZCSM rendelet az anyatej társadalombiztosítási támogatás alapját képező áráról, valamint a támogatás elszámolásának módjáról alapján)
- **Tanköteles gyermekek gondozása** (26/1997. (IX.3.) NM. rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról alapján)
- **Családgondozás** (49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról alapján)
- **Az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel**

A Védőnői Szolgálat két, feladataiban eltérő részre tagolódik, a területi ellátásra, valamint az iskola-egészségügyi ellátásra.

Területi ellátás

A kerület közigazgatási területén – 2008. szeptember elsejétől - 28 területi védőnői körzet lett kialakítva. A kialakított védőnői körzetek öt egészséges tanácsadó köré vannak csoportosítva.

Az öt tanácsadóban a védőnői körzetek megoszlása a következő:

Tanácsadó megnevezése	Tanácsadó címe	Telefonszám	Védőnői körzetek száma
Király utcai Tanácsadó	1042. Budapest, Király u. 19.	369-15-41	7 körzet
Erdősor utcai Tanácsadó	1046. Budapest, Erdősor u. 1.	233-14-14	6 körzet
Pozsonyi utcai Tanácsadó	1045. Budapest, Pozsonyi u. 23.	369-19-18	7 körzet
Galopp utcai Tanácsadó	1046. Budapest, Galopp u. 6.	380-69-84	4 körzet
Hargita utcai Tanácsadó	1046. Budapest, Hargita u. 1.	230-28-06	4 körzet

A területi ellátás mutatószámai:

	Király	Erdősor	Pozsonyi	Galopp	Hargita	Összesen
Látogatott családok száma	1352	1060	1287	815	740	5254
Családlátogatási alkalmak száma	5927	4740	6171	3490	2693	23021
Szaklátogatási alkalmak száma	7447	6680	7958	4800	3650	30535
Gondozott gyermek-k száma (fő)	1507	1226	1463	954	940	6090
Fokozottan gondozott gyermekek száma (fő)	120	73	110	103	46	352
Gond. Várandósok száma (fő)	473	367	504	228	213	1785
Titkolt terhességek száma (fő)	2	0	0	1	0	3
Gyermekjóléti Központ felé jelzett esetek száma (eset)	5	3	5	19	0	32

A védőnők és az általuk gondozott családok között a kapcsolattartás folyamatos, ami családlátogatás, tanácsadás, fogadóóra, ill. a védőnők által szervezett és működtetett klubfoglalkozások keretében valósul meg. Akut probléma jelentkezésekor a szülő telefonon keresi meg a védőnőt és kéri a segítségét, aki azonnali problémamegoldásba kezd. Amennyiben nem sikerül egyedül kezelnie az esetet, a szülő előzetes tájékoztatása után és beleegyezésével, más szakember/ek segítségét kéri (Gyermekjóléti Központ, Családsegítő Szolgálat, Szociális Osztály, Házi gyermekorvos, óvoda, iskola, stb.)

Egészségnevelés:

A Védőnői Szolgálat dolgozói mindig nagy hangsúlyt fordítottak a kerület lakosságának, valamint az általuk gondozottak felvilágosítására, tájékoztatására, és az egészségnevelésre. (A szülők, a leendő szülők felvilágosítása, támogatása, megerősítése, mentálhigiénés gondozása, gyermeknevelés során tanácsadás, az egészséges családi háttér kialakítása, az egészséges személyiségfejlődés biztosítása, indirekt módon akár bűnmegelőző hatású is lehet).

A területi védőnők a területi gondozási munkájukon és a kerületi rendezvényeken túl, az Egészséges Tanácsadóknak is szerveznek és végeznek egészségnevelő munkát. Erre az általuk szervezett klubfoglalkozások keretein belül van lehetőség.

A Király utcai Tanácsadóban Dr. Dabousné Székelyhidi Julianna már 8 éve szervezi és vezeti az Újpesti Lisztérmények Klubját. 2008-ban 13 alkalommal, összesen 247 fő vett részt a klubfoglalkozásokon.

Az Erdősor utcai Tanácsadóban Kismama-klub (5 alkalom – 23 fő), Baba-mama klub (14 alkalom – 34 fő) és Babamasszázs tanfolyam (19 alkalom – 134 fő) működött.

A Pozsonyi utcai Tanácsadóban Baba-mama Klub (9 alkalom – 112 fő) és Szülésre felkészítő tanfolyam (13 alkalom – 122 fő) működött.

A Galopp utcai Tanácsadóban Babamasszázs tanfolyamot (20 alkalom – 79 fő), Baba-mama klubot (6 alkalom – 25 fő) és Szülésre felkészítést (11 alkalom – 59 fő) szerveztek a területi védőnők. A Pető Intézettel együttműködve megszervezték a megkésett mozgásfejlődésű gyermekek felkutatását és a kerületben történő felülvizsgálatát. Ez a tevékenység 2009-ben is folytatódik - előzetes bejelentkezés alapján - a Galopp utcai Tanácsadóban. Az elmúlt évben 9 alkalommal 49 gyermek felülvizsgálata történt meg.

A Hargita utcai Tanácsadóban Várados klub (6 alkalom – 47 fő) és Baba-mama klub (19 alkalom – 235 fő) volt.

Iskola-egészségügyi ellátás:

A kerület huszonnégy óvodájában (ebből kettő magánóvoda) 3294 óvodás gyermek, tizenegy általános iskolájában 4677, egy speciális általános iskolájában 85, két egyházi általános iskolájában 606, két alapítványi általános iskolájában 438, két 12 évfolyamos iskolájában 1501 tanuló, egy Oktatási Központban 478, hat középfokú tanintézetében 3630 fiatal ellátása történik, a 2008/2009. tanév I. félévétől (2008. október. 01. létszámadatok alapján).

Az Iskola-egészségügyi rendeletben előírt szűrővizsgálatokat- visus, színlátás, hallás, pajzsmirigy-szűrés, mozgásszervi-szűrés, valamint vérnyomásmérés, tisztasági vizsgálat-önállóan végzik a körzeti és az iskolavédőnők.

A kerület huszonöt iskolájában az iskola-egészségügyi feladatok ellátására tizenhárom iskola-egészségügyi körzet lett kialakítva. Az iskola-egészségügyi körzet feladatait az iskolavédőnő és az iskolaorvos (házi gyermekorvos, ifjúsági orvos) látja el.

Iskola-egészségügyi tevékenység:

	Ellátott iskolák száma	Ellátott tanulók létszáma (fő)	Védőoltások		
			Priorix (fő)	Di-Te (fő)	Engerix-B (fő)
1. körzet	2	987	48	48	40
2. körzet	2	878	38	38	42
3. körzet	1	830	0	0	0
4. körzet	3*	730	21	21	17
5. körzet	2	823	81	81	102
6. körzet	2	902	53	53	50
7. körzet	2	965	102	102	70
8. körzet	3	843	96	97	111
9. körzet	2	922	52	52	48
10. körzet	1	839	79	80	69
11. körzet	2	737	91	90	81
12. körzet	2	1039	64	64	103
13. körzet	2	920	103	105	91
Összesen	26	11415	828	831	824

A rendelet által kampányoltás keretében oltásra kötelezett tanulók többsége részesült az előírt védőoltásban, az akut megbetegedés miatti hiányzók pótolása folyamatos. Az oktatási intézményekben történő oltások folyamatát az ÁNTSZ Bp. IV-XV. kerületi Intézetének Járványügyi Csoportja rendszeresen ellenőrzi.

A tisztasági szűrővizsgálatokat a módszertani utasítás szerint, folyamatosan, az iskola vezetése szerinti igénynek megfelelően végzik az iskolavédőnők. (Vannak olyan iskolák, ahol nem igénylik, hogy az iskolavédőnő rendszeresen végezze a tisztasági szűréseket. Ezekben az oktatási intézményekben, ezt a tanév elején az iskolai munkatervben rögzítik.) A pediculosis miatt kiszűrt tanulókat egyénileg felvilágosítják, nagy hangsúlyt helyezve az újrafertőzés megelőzésére.

* A 4-es iskola körzet védőnője a két általános iskolája mellett, az UMSZKI középfokú oktatási intézményben 167 tanuló ellátását is végzi.

Az iskolai egészségnevelési tevékenység az oktatási intézményekkel egyeztetett éves terv alapján történik, amely az adott tanévre készül. Mivel a tanévből még csak az első félév telt el, így az egészségnevelési tervnek csak egy része került megvalósításra. Az őszi hónapokban az iskolai munka a kampányoltásokra és a 26/1997. NM rendelet (az iskola-egészségügyi ellátásról) által előírt szűrővizsgálatokra épül.

Összefoglalás, tapasztalatok:

Területi ellátás:

A területileg illetékes védőnő, ha egy gondozottjával probléma adódik, telefonon és írásban is jelzi azt a Gyermekjóléti Központ felé. A Gyermekjóléti Központ családgondozója gondozásba veszi a családot, és a védőnővel együttműködve végigkíséri a családot a hatékony problémamegoldás – sokszor rögzös – útján.

Tapasztalataim szerint a két szolgálat együttműködése egyre hatékonyabb, illetve egyre inkább beszélhetünk együttműködésről, amelyet az is mutat, hogy a jelzést követően rövid időn belül érdemi intézkedés történik, és erről a másik fél írásban is értesül. Pozitívum, hogy a védőnő személyén túl, a családgondozó személye is állandó, ami segíti, hogy a gondozott családdal bizalmi kapcsolat alakuljon ki. Több esetben, a szülővel történő előzetes megbeszélés után, a védőnő már a családgondozóval együtt megy a család otthonába, ez segíti, hogy a szülő könnyebben fogadja el a családgondozó személyét, továbbá megelőzi, hogy a szülőben esetleg a „hátról támadás érzése” alakulhasson ki.

Bölcsődei ellátás:

A 49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet (a területi védőnői ellátásról alapján) nem írja elő a védőnők részére, hogy a bölcsődei ellátásban is részt kell vállalniuk.

Óvodai ellátás:

Az óvodákban a védőnői feladatokat a területi védőnők látják el az óvoda vezetésével, ill. az óvodát ellátó házi gyermekorvossal együttműködve. Az információáramlás kétirányú még abban az esetben is, ha a problémás gyermek területi védőnője, ill. az óvoda védőnőjének személye nem azonos.

Amennyiben a védőnő telefonon, írásban vagy személyesen keresi meg az óvodát egy gondozott gyermekénél jelentkező probléma esetén, az intézmény készséggel segít még abban az esetben is, ha egyéb szakterületek más szakembereit (Gyermekjóléti Központ, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, pszichológus, logopédus, stb.) is be kell vonni az eset eredményes megoldásába. Ez a kapcsolatrendszer visszafelé is működik, amennyiben az óvoda keresi meg a védőnőt, szintén számíthat segítségre.

Iskola-egészségügyi ellátás:

2008 októberétől a kerület huszonöt oktatási intézményét tizenhárom iskolavédőnő látja el. Az oktatási intézmények és az iskola-védőnői szolgálat között a kapcsolatrendszer kialakult, az együttműködés megfelelő. A védőnő véleményét elsősorban a tanulóknál jelentkező egészségügyi vonatkozású problémák esetén kéri az iskola.

Az oktatási intézmények vezetői, az észlelő és jelzőrendszeri megbeszélésekre meghívják a védőnőket, kikérik a véleményüket, illetve meghallgatják álláspontjukat, javaslatukat.

Az iskolák vezetésével, a tantestülettel, az iskolapszichológussal, a logopédussal, a fejlesztő pedagógussal, a gyógy-testnevelővel, a gyermek- és ifjúságvédelem szakembereivel kialakult kapcsolat egyre hatékonyabb.

Az iskolavédőnők tapasztalatai, jelzései alapján az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel történő együttműködés gyors és hatékony problémamegoldást eredményez.

Azokban az iskolákban, ahol a két szakember együttműködése még mindig nem megoldott, ott továbbra sem beszélhetünk hatékony problémamegoldásról.

A tanulók szociális helyzetének tekintetében átlagos a megítélés, azonban majdnem minden iskolában van néhány, az átlagnál nehezebb szociális körülmények között élő tanuló, 3-4 iskolában pedig a tanulók családjának zöme ilyen körülmények között él.

Egyre több tanuló él csonka családban, ami jó esetben nem jelent feltétlenül veszélyeztető környezetet az egyén egészséges személyiségfejlődése szempontjából.

Az iskolavédőnők munkáját megnehezítik a magántanulók. Sok esetben, ezekről a diákokról kevés az információjuk, hiányzik a személyes kontaktus, ugyanakkor a jogszabályok által előírt iskola-egészségügyi tevékenység nehezen valósítható meg, az ő esetükben védőoltások beadása is nehézségekbe ütközik. Ezt tovább nehezíti, ha a szülő nem együttműködő vagy az adminisztráció hiányos (hiányzik, hiányos vagy elveszett a tanuló oltási könyve, a folyamatos költözések miatt az iskola-egészségügyi dokumentáció elveszik, nem érkezik meg, stb.). Ilyenkor az iskolavédőnő a gyermek házi gyermekorvosától, a tartózkodási hely szerinti illetékes területi védőnőtől tud segítséget kérni, illetve a területileg illetékes ÁNTSZ Járványügyi Csoportjának támogatását/segítségét kéri.

Az iskolai szűrővizsgálatok során észlelt elváltozások (lúdtalp, gerincferdülés, hanyag tartás, látásélesség-csökkenés, szintévesztés, stb.) kivizsgálása sem zajlik mindig gördülékenyen. (A szakorvoshoz történő beutalási rend megváltozása miatt az iskolaorvos írásban jelzi a tapasztalatát a tanuló házi orvosának, majd a tanuló, a házi orvos által írt beutalóval keresi fel a megfelelő szakrendelést.). Előfordul, hogy a szülők részére készült levél nem jut el a címzetthez, vagy ha el is jut, a szülő nem érzi a jelzett elváltozást problémának, nem keresi fel gyermekével a házi orvost, vagy nem megy el a beutalóval a szakorvoshoz. Ha a szülő a gyermekével a „teljes utat” végig is járja, még akkor sem biztos, hogy az iskolavédőnő és az iskolaorvos visszajelzést kap a szakorvostól. Továbbra is megoldásra váró kérdés: hogyan hathat az iskola-egészségügy dolgozója a szülőre, milyen eszközök állnak a rendelkezésére a probléma megoldásában?

Javaslatok:

Területi ellátás:

A Védőnői Szolgálat és a Gyermekjóléti Központ együttműködését továbbra is támogatni kell. Az eredményes munka elengedhetetlen feltétele a személyes jelenlét, a személyek állandósága és elérhetősége az adott eset megoldásánál, a kétirányú információáramlás, a rendszeres kapcsolattartás, valamint eszmegbeszélések szervezése.

A védőnők fontosnak tartják, hogy a szervezett eszmegbeszéléseken maga az esetgazda legyen jelen, és ne egy harmadik személy.

Az esetek megoldásának hatékonyságát növelhetné, ha 1-1 esetet közösen megbeszélnének, végigkísérnének a megoldás útján, mintegy sémát, mintát, megoldási alternatívát adva egy-egy hasonló eset megoldásához.

Bölcsődei ellátás:

Kerületünkben a bölcsődei ellátáshoz történő hozzájutás sajnos egyre nehezebb. A kereslet/kínálat egyensúlyának helyreállítása lehetne a megoldás. Ha a bölcsődei ellátás kiszélesedne, több kisdud kerülhetne az ellátó rendszerbe, támogatva ezzel a szülők munkavállalását.

Óvodai ellátás:

A kapcsolattartás folyamatos a védőnő és az óvoda között és ezt fenn kell tartani.

Iskola-egészségügyi ellátás:

Mivel az iskola-egészségügy területén újfajta felállást kellett kialakítani a jogszabályi háttér (49/2004 (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról) megváltozása miatt, a kapcsolatrendszer az intézményekben már kialakult és hatékony az együttműködés. A tapasztalat azt mutatja, hogy az iskolák rugalmasan fogadták a változást, és egyre inkább bevonják az iskola életébe a védőnőket, illetve a gyermek- és ifjúsági orvosokat, az iskolai rendezvényekre is meghívják a védőnőket.

A tanulók egészségvédelme érdekében javaslatunk:

- Az iskolák vezetésével, pedagógusaival történő együttműködés további erősítése.
- Az iskolapszichológussal, iskolai gyermekvédelmi felelőssel történő hatékony együttműködés.
- A tanulók szüleivel történő személyes találkozás (pl. szülői értekezletek alkalmával).
- Együttműködés a hatóságokkal (ÁNTSZ – oltáshiányok pótlása), valamint az egészségügy más területén dolgozó szakemberekkel (házi gyermekorvosok, területi védőnők, szakorvosi rendelők, stb.).
- Továbbra is rendszeres esetmegbeszélő teamek szervezése a jelzőrendszer tagjaival.
- Az iskolai egészségnevelésnek nagyobb tér biztosítása. Az iskolavédőnők jelenleg is végeznek egészségnevelési tevékenységeket. Az egészségnevelés témaköreit a tanulók életkora, a biológiai és pszichológiai érettsége, a pedagógusok jelzései, észrevételei, kérése alapján válogatják össze az iskolavédőnők (dohányzás, alkohol, drog, barátság, szerelem, szexualitás, pubertáskor, személyi higiéné, daganatos megbetegedések, szűrések fontossága, életmód, egészséges táplálkozás, sport szerepe, szabadidős tevékenységek, stb.). Az egészségnevelés hatékonyságát nagyfokban növelné, ha több idő állhatna az iskolavédőnők rendelkezésére, így személyre szabottabb lenne a tájékoztatás.

3.4.5. Családsegítő Szolgálat

A IV. kerületi önkormányzat Családsegítő Szolgálat 2008. évben is három munkacsoporttal (Adósságkezelő-, és Munka Világa csoport, Szociális Információs Szolgáltatás) nyújt általános és speciális személyes szolgáltatásokat a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok számára. A Szolgálat speciális szolgáltatásai: jogi tanácsadás, képviselő, pszichológiai tanácsadás valamint mediáció.

Személyi feltételek 2008. december 31.-én:

1 fő csoportvezető családgondozó

I. Munka Világa Csoport 4 fő családgondozó

II. Adósságkezelő Csoport 2 fő adósságkezelő tanácsadó, 1 fő családgondozó

III. Szociális Információs Szolgáltatás 1 fő családgondozó, 1 fő szociális segítő (GYED-en)

Jogi tanácsadás 1 fő jogi tanácsadó vállalkozói szerződéssel, heti 10 óra ügyfélfogadással

Pszichológiai tanácsadás 1 fő pszichológiai tanácsadó vállalkozói szerződéssel heti 10 órában

Ügyfélszolgálat 2 fő szociális segítő (ebből 1 fő helyettesítéssel GYED-en lévő státuszán)

A szakmai stábon belül a következő személyi változások következtek be:

2008. január 1-jével csoportvezető váltás történt. Ugyanakkor 2 fő team-vezető került kijelölésre. Egy fő szociális asszisztens, és a Szociális Információs Szolgáltatás szociális asszisztense tartós távolléte, illetve születe következtében 2 státusz meghatározott időre megüresedett, ezeket egyikét sikerült határozott idejű alkalmazással betölteni.

Összesített adatok 2008. évre

Kliens forgalom összesen:	6507 fő - 7744 megjelenés
Ebből az új kliensek száma:	1501 fő
Munkavilága csoport forgalma:	2747 fő - 3226 alkalom, ebből 786 eset
- Álláskereső klub forgalma:	112.fő - 565 megjelenés 99 klubfoglalkozáson
- Aktív korú nem fogl.: Adósságkezelő csoport forgalma:	736 fő 2034 fő, 2523 alkalom, ebből 418 eset
Hálózatos továbbított kérelem:	171 kérelem (ebből 153 támogatott, 15.145.469 Ft összegben)
Adóstanácsadás:	523 fő 531 alkalom
Adósságcsökkentési támogatás:	47 ügyfél határozattal együttműködésre kötelezett 284 fő 428 alkalom
Lakásmobilizáció:	70 szerződés a Szolgálattal (2008. augusztus 29.-ig)
Szociális információs szolgáltatás	873 fő 1393 alkalom

Mediáció:	16 eset 55 érintett fő 48 ülés
Jogi tanácsadás összesen:	905 fő, 1033 alkalom
Pszichológiai tanácsadás:	367 fő 470 alkalom

I. Munka Világa Csoport szakmai munkája

A csoport család gondozói összetett feladatokat látnak el:

- Szociális esetkezelés egyénekkal, családokkal,
- A rendszeres szociális segélyben részesülő aktívkorú nem foglalkoztatottak munkaerő-piaci reintegrációja egyéni, és csoportmunkában.
- Foglalkoztatási problémákat jelző kliensek segítése egyéni és csoportos formában.

A család gondozás a kerületben élő egyéneknek és családoknak szociális, mentális problémáik megoldása érdekében általános, és speciális szolgáltatásokkal. (jogi, pszichológiai, mediációs szolgáltatások)

Cél a problémát és konfliktust előidéző okok csökkentése, megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képességek megőrzése.

A csoport munkája 2008. évben az aktív korú nem foglalkoztatott, rendszeres szociális segélyben részesülő kliensekkel:

A törvény előírásának megfelelően a Családsegítő Szolgálat az önkormányzattal együttműködve az aktívkorú nem foglalkoztatott klienseknek komplex reintegrációs programot szervezett. A program célja a tartós munkanélküliek elhelyezkedését akadályozó külső és belső körülmények feltárása, azok megszüntetésére illetve enyhítésére, valamint a sikeres elhelyezkedésre irányuló segítségi formák nyújtása.

A program működtetői csoportos foglalkozásokkal, motiváció-felméréssel, kommunikációs gyakorlatokkal, pályaorientációval, átképzések/szakképzések közvetítésével, álláskeresési gyakorlatokkal, irányított, konkrét álláskeresési technikák átadásával segítették a csoportokon megjelenőket. Együttműködtek a kerületi Önkormányzattal, a Munkaügyi Központtal, egyes (főleg csökkent munkaképességűeket foglalkoztató) munkaadókkal. A tartós munkanélküliség vonzataként megjelenő halmozott családi problémák kezelése érdekében a programba beépült az adósságkezelés ismertetése.

Az ügyfelek részt vehetnek a hetente két alkalommal szervezett álláskereső klubban is.

Munka Világa Csoport 2008. évi forgalma:

- 786 fő nyilvántartott eset szerepelt a Csoportnál 2008. évben (ebből 736 fő rendszeres szociális segélyezett, 50 fő szociális esetkezelés keretében kapott segítséget problémáik megoldásához).
- 99 alkalommal tartottak Álláskereső Klubot.
- 4 alkalommal szerveztek a beilleszkedési program keretében csoportot, amelyen 11 alkalommal 69 fő vett részt.

Az RSZS ügyfélkör megoszlása 2008 évben

2008. évben összesen nyilvántartott RSZS ügyfél:	736 fő
2008. évben munkaviszonyt létesített:	82 fő
2008. évben támogatott munkahelyen elhelyezkedett (közhasznú alkalmazás):	47 fő
2008. évben az RSZS folyósítása nyugdíj miatt megszűnt	17 fő
2008. évben más okból megszűnt:	125 fő
2008.12.31.-én rendszeres szociális segélyre jogosult:	465 fő

II. Adósságkezelő Csoport

A Szolgálatnál speciális szolgáltatásként önálló munkacsoportban nyolcadik éve működik az Adósságkezelő Csoport a IV. kerületben élő háztartási díjtartozással küzdő, vagy az eladósodás szélére került családok és egyének segítésére, gondozására.

Információk nyújtása

A kliensek tájékoztatást kaphatnak a tartozások rendezésének lehetőségeiről, a rendelkezésre álló és igényelhető támogatási formákról, külső forrásokról.

Nyilvántartják, és közvetítik azokat az információkat, amelyek a főváros IV. kerületében élő lakosokat megilleti (díjkompenzációk, szemét-, távhő-, gáz-, víz-csatornadíj támogatások), valamint a kerületben elérhető helyi támogatási lehetőségekről (normatív, és kiegészítő lakásfenntartási támogatások). Folyamatos napi élő kapcsolatot tartanak fenn azokkal a közüzemi szolgáltatókkal, akikkel az ügyfelek kapcsolatba kerülnek (Főtáv ZRt., Díjhátralékkezelő ZRt., Díjbeszedő Faktorház ZRt., Díjbeszedő ZRt., Újpesti Vagyonkezelő ZRt., Fővárosi Gázművek ZRt., Budapesti Elektromos Művek NyRt.)

Adósságkezelés

Az adóssággal küzdő együttműködő családokkal feltérképezik anyagi helyzetüket, felkutatják a rendelkezésre álló erőforrásokat szükség szerint átstrukturálják kiadásait, felkutatják a felhasználható külső és belső erőforrásait, megállapítják a kliens törlesztési kapacitását. A megállapítottak alapján adósságrendezési terv, együttműködési megállapodás készül, és a rendelkezésre álló külső erőforrások (önkormányzati, alapítványi támogatások) bevonásával ennek alapján kezdődik el az adósságkezelés folyamata. Az adósságrendezés időtartama alatt az ügyfelekkel folyamatos kapcsolatot tartanak, a visszafizetés folyamatát nyomon követik (befizetési csekket figyelemmel kísérése, esetleges átütemezések).

Az ezen időtartam alatt felmerülő problémák megoldásában egyéni segítséget nyújtanak, szükség esetén közvetítenek a részletfizetések átütemezésében.

Hálózat Alapítvánnyal kapcsolatos ügyintézés

A rezsihátralékok rendezését 1996. óta folyamatosan segítik a Hálózat a Budapesti Díjhátralékosokért Alapítványhoz benyújtott pályázatokkal.

Az Alapítvány többféle segítséget kínál a tartozások rendezéséhez: hátralékkiegyenlítő támogatás útján 30-80% támogatás szerezhető meg távhő-, víz-, csatorna-, szemétdíj-hátralékok visszafizetéséhez.

A 2006. évtől kezdődően az említett támogatási kérelmek minden fajtáját kizárólag a helyi önkormányzat Családsegítő Szolgálatán keresztül lehet benyújtani, melyhez az intézmény családgondozójának írásos javaslata szükséges.

2008. évben 171 ügyfél kérelmét továbbították a Hálózat Alapítványhoz, közülük 153-an kaptak támogatást.

A kimutatott összes tartozás:	51.446.940 Ft
Egy családra eső tartozás:	330.859 Ft
Kért támogatás:	15.637.446 Ft
Megítélt támogatás:	15.145.469 Ft

23 támogatásban részesült ügyfélnek az Újpesti Vagyonkezelő ZRt.-nél halmozódott föl lakbérhátraléka, őket emiatt közvetve vagy közvetlenül a kilakoltatás veszélye fenyegette. 16 kérelmező kapta meg a legmagasabb, 250.000 Ft-os támogatást.

Az alapítványi támogatásokkal kapcsolatos munka része az is, hogy a kedvezően elbírált kérelmekhez kapcsolódó kötelezően előírt önrész részletbefizetéseit minden ügyfélnél folyamatosan nyomon követik, az igazolásokat az Alapítvány számára eljuttatják.

Az alapítványi átutaláshoz szükséges önrész teljes, vagy részleges befizetését 162 kérelmező igazolta ebben a félévben.

Héra Alapítvánnyal kapcsolatos ügyintézés

Az elektromos áramszámlák megfizetését támogató Héra Alapítvány lehetőséget adott szociális intézményeknek lakossági energiadíj-támogatás megpályázására. A pályázatok benyújtásával kapcsolatban a tanácsadók végzik a javaslatok elkészítését, továbbítását. Folyamatos kapcsolatban állnak az alapítvány ügyintézőivel. 2008. évben összesen 35 kérelmező javára egyéneként, családonként átlagosan 14.000, összesen 524.000 Ft pénztámogatást ítéltek oda az Alapítvány Kuratóriuma a IV. kerületben élő kérelmező családoknak. Az összegek jóváírás formájában jelennek meg a villanyszámla egyenlegeken.

A Héra Alapítvány Kuratóriuma 2008. május 7-i ülésén úgy döntött, hogy a hozzájuk küldött pályázatokra az odaitélt támogatási összeg 10%-ának a helyi önkormányzat vagy egy civil szervezet által adományként történt befizetése után adja meg. Jelenleg a kerületben ilyen támogató nincs, újabb kérelmeket fenti időponttól kezdődően nem volt mód betérjeszteni.

Adósságkezelési szolgáltatás

A IV. kerületi Önkormányzat adósságkezelési szolgáltatásához, amelyet a szociális törvény és a helyi rendelet szerint a Szolgálat javaslatával, és az általuk készített környezettanulmány és javaslat benyújtásával lehet igénybe venni, 2006. szeptemberétől juthatnak hozzá a kérelmezők.

Az adósságkezelők feladata ezzel kapcsolatosan: környezettanulmány készítése az ügyfél lakásán, az adós törlesztési kapacitásának megállapítása, adósságkezelési terv elkészítése, javaslattétel a Szociális Osztály számára a szolgáltatás igénybevételéhez.

Kedvező elbírálás esetén az ügyféllel kötött együttműködési megállapodás alapján az adósságrendezési folyamat nyomon követése, havi aktuális számlák befizetésének ellenőrzése, az ismételt eladósodás megakadályozása.

Az együttműködési megállapodástól való eltérés esetén tájékoztatják a Szociális Osztályt, amely dönt a támogatás további folyósításáról vagy visszavonásáról.

2008. évben 47 ügyfél vett igénybe adósságkezelési szolgáltatást.

Lakáscsere-program

7 évig működött az a szolgáltatás, melynek célja azok segítése, akiknek tartozásai akkorák, hogy az adósságkezelési támogatások, és/vagy a saját jövedelmek nem elegendőek azok

rendezéshez. Ezekben az esetekben egyetlen megoldás volt a lakás eladása, és/vagy kisebbre cseréje, és az értékkülönbözöt adósságrendezésre fordítása.

A programban nyilvántartották a cserére, vagy eladásra kínált lakásokat, hirdetőtáblákon (Újpesten, és Káposztásmegyeren) és az Interneten folyamatosan hirdették azokat.

A biztonságot garantáló cserék, adásvételek lebonyolításában az intézmény jogásza segített.

2008. évben a Családsegítő Szolgálat és az ügyfelek között 70 szerződés élt, az ügyfelek által egymás között megkötött szerződések száma 1 db.

Képviselő-testületi határozat alapján a szolgáltatás 2008 májusától megszűnt, közvetítő tevékenységre újabb megbízás nem volt befogadható, kizárólag a még érvényben lévő szerződésekkel kapcsolatos munka zajlott, azok lejártáig. (2008. augusztus 29.-ig)

III. Szociális Információs Szolgáltatás

2008. évben összesen 873 fő információt kérő jelentkezett, 1393 alkalommal:

- 618 alkalommal személyesen
- 756 alkalommal telefonon
- 19 alkalommal e-mailben keresték meg a szolgáltatást.

A kért információ jellege:

- szociális 700
- egészségügyi 170
- ifjúsági 52
- egyéb 471 alkalommal.

A szolgáltatás jellege, módja:

- információnyújtás 865
- nyomtatvánnyal való ellátás 206
- ügyintézés segítése 432
- továbbirányítás 196
- egyéb 94 alkalommal.

Kapcsolatok

Az országos hatókörű, a budapesti és a kerületi szervezetekkel, intézményekkel a felvett kapcsolatok ápolása folyamatos. Az SZMI, OEP, MÁK NYUFIG információkat, nyomtatványokat, egyéb tájékoztató kiadványokat küldenek kérésre.

Az Újpesti Naplóban több alkalommal hirdetés jelent meg a szolgáltatás elérhetőségeiről.

Jogi tanácsadói szolgáltatás

Dr. Váczi Judit ügyvéd 905 fő 1033 megjelenés

Pszichológiai tanácsadói szolgáltatás

Somogyi Dániel pszichológus 367 fő 470 megjelenés

Képzések, szakmai műhelyek

- Az adósságkezeléssel foglalkozó munkatársak rendszeres résztvevői voltak a Magyarországi Adósságkezelők Egyesülete által szervezett szakmai műhelynek, amely az év folyamán havonta egy alkalommal került megrendezésre Budapesten.

- 1 fő részt vett a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet által szervezett adósságkezelési tanácsadó képzésen Salgótarjánban, és ezzel együtt megszerezte a számára előírt 80 kreditpontot.

- A Munka Világa csoport havonta részt vett a Módszertani Műhely (TECSAKÖ) munkájában témákkal, javaslatokkal, praktikus szakmai anyagok átadásával.
- 1 fő családgondozó részt vett az ELTE által szervezett tereptanári képzésen.
- 5 fő a Debreceni Egyetem által szervezett távoktatáson szerzett kreditpontokat.

Szociális képzésben résztvevő hallgatók gyakorlatának vezetése

Gyakorlatra folyamatosan fogadtak a Szolgálat szakképzett családgondozói szociális munkás, szociálpedagógia szakos, illetve középfokú oktatásban résztvevő hallgatókat.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A gyámhatóság szervezete a 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 1.§ (1) és a 2.§ (1) bekezdései alapján működik. A jegyzői hatáskörű gyámhatóság feladat és hatáskörét 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 3.§ (1) és (2) bekezdés, a gyámhatóság illetékességét a 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet 21.§ (1)-(4) pontjai szabályozzák.

A Budapest IV. kerület jegyzői hatáskörű gyermekvédelmi csoport feladat-és hatásköre a hivatkozott 331/2006. (XII. 23.) korm. rendelet (a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről) alapján:

- teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele
- külön jogszabályban meghatározott esetben ügygondnok, eseti gondnok kirendelése, a kirendelt gondnok felmentése, továbbá munkadíjának megállapítása
- a városi gyámhivatal felkérésére a gyámsági és gondnoksági ügyekben leltározási feladatokat végez, környezettanulmányt készít, valamint közreműködik a gyámhivatali határozatok végrehajtásában,
- felveszi a szülő nyilatkozatát, melyben hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához
- dönt a gyermek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről
- a gyermeket azonnali intézkedést igénylő esetben a különélő másik szülőnél, más hozzátartozónál vagy más alkalmas személynél, illetve nevelőszülőnél, vagy - ha erre nincs mód - gyermekotthonban, fogyatékos személyek otthonában vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaul rendelt, tartásra köteles hozzátartozó kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságát,
- közreműködik a gyermektartásdíj iránti igény érvényesítésében a nemzetközi szerződésben meghatározottak szerint
- közreműködik a gondozási díj és a megelőlegezett gyermektartásdíj behajtásában,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat
- a mellékletben kijelölt települési önkormányzat jegyzője dönt a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek napközbeni ellátása működésének engedélyezéséről

Ügyiratforgalmi adatok 2008. évben

Alapszám: 1622

Alsószám: 4049

Összesen: 5671

Határozatok: 845

A meghozott határozatok száma 171-el, az intézkedések száma 2532-vel nőtt az előző évhez viszonyítva.

A gyermekvédelmi csoport létszáma 4 fő, három ügyintézővel, és egy ügyintézői feladatokat is ellátó csoportvezetővel.

A jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

2008. évben védelembe vett kiskorúak száma összesen 55 fő volt. A felülvizsgálatok 10 főt érintettek. A felülvizsgálatok során 32 esetben a védelembe vétel fenntartásáról, 39 esetben megszüntetéséről döntött a gyámhatóság.

A védelembe vétel okai:

- Környezeti: lakáskörülmények, elhanyagolás (érzelmi, fizikai, morális)
- Magatartási: szülő veszélyeztető magatartása a gyermekre vonatkoztatva, illetve a gyermek saját magára és vagy környezetére nézve veszélyeztető magatartása
- Anyagi : szülő lakhatási és életkörülményei nem megfelelőek
- Egészségügyi: gyermek mentális vagy érzékszervi fogyatékosága, illetve szülő betegsége

Jelzőszervek:

- Rendőrség
- Ügyészség
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Szabálysértési Hatóság
- Iskolák

A Jegyzői gyámhatóság által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezések száma 13 fő volt.

Okai között szerepelt:

- környezeti ok
- családi krízishelyzet
- kiskorú önmaga által előidézett veszélyeztető magatartása
- szülő rendezetlen élet és lakáskörülményei
- szülők közötti megoldatlan konfliktushelyzet, szülő eszköztelensége, mely kimeríti a veszélyeztetés tényének megvalósulását
- súlyos szülői elhanyagolás
- iskolába járási kötelezettség teljes mértékben történő elhanyagolása

A Jegyzői hatáskörben tett gyermekvédelmi tárgyú gyámhatósági határozatok vonatkozásában nem volt fellebbezés.

2008. évben jelzőrendszeri esetszabeszeléseken négy alkalommal vett részt a Jegyzői Hatáskörű Gyermekvédelmi Csoport. A jelzőrendszer helyi szinten jól működik.

5. Gyámhivatali hatáskörben végzett hatósági tevékenység

A Gyámhivatal a gyermekvédelmi feladatait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban Gyvt.) meghatározott hatósági intézkedésekkel látja el.

A gyámhivatali munka rendkívül sokrétű. Jelentős mennyiségű jogszabály alapos ismeretét követeli, és az egyes emberek, családok személyes ügyeivel való empatikus, de határozott és törvényes beavatkozást feltételez. 2008. évben nem módosultak jelentősen a gyámhivatali munkában alkalmazandó jogszabályok.

2008. évben az iktatott iratok száma: 10742 (az előző évi adat: 8164 volt). A határozatok száma: 1609. Ebből államigazgatási úton megtámadott határozatok száma: 19. Az ügyintézők létszáma 10 fő, ebből 3 fő végzettsége jogtudományi egyetem, 2 fő igazgatás szervező, 5 fő egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

A klasszikus gyermekvédelmi feladatok közül jelentős készpénz-, és ingatlanvagyon felügyelete és ellenőrzése hárul a gyámhivatalra. (Ingatlanok eladása, cseréje, terhelése, ráépítés, átalakítás, készpénz befizetése, kifizetése, befektetése, hagyatéki ügyek, számadások elbírálása.) Az eladással (megterheléssel) kapcsolatos jóváhagyott ügyek száma: 42, elutasított ügyek száma: 4.

357 kiskorú gyermeknek van ingatlan vagyona, 165 kiskorú gyermeknek 156 millió forint gyámhatósági betétben elhelyezett pénz vagyona van. 23 gyermeknek van államilag garantált értékpapírban a pénze, az értékpapír névértéke 85 millió forint.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Amennyiben a gyermek felügyelet nélkül marad, testi, értelmi és erkölcsi fejlődését a családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali intézkedés szükséges, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenesen elhelyezi. Lehetőség szerint a gyermeket a különélő szülőnél, hozzátartozónál és legvégsőbb esetben átmeneti elhelyezést biztosító szakellátó intézményben kell elhelyezni.

Ilyen gyermekvédelmi hatósági intézkedést a gyámhivatalon kívül hozhat a jegyzői hatáskörben eljáró gyámhatóság, a rendőrség, határőrség, ügyészség, bíróság, és a büntetés végrehajtási intézet parancsnoka.

Gyámhivatalunknak az ideiglenes elhelyezést követő 30 napon belül vizsgálnia kell, hogy a gyermek visszahelyezhető e a családjába, vagy állami gondoskodásba való elhelyezése válik szükségessé.

2008. évben a gyámhivatal, a jegyző és más szerv összesen, 26 esetben helyezett el gyermekeket ideiglenes hatállyal, ez összesen 26 gyermeket érintett. Az elmúlt év adataihoz viszonyítva, az ideiglenes hatályú elhelyezések száma 2 fővel (esettel) csökkent.

A gyámhivatal a felülvizsgálat során a következő döntéseket hozta: 2 gyermeket helyezett el a külön élő szülőnél, 6 gyermeket helyezett el hozzátartozónál, 3 gyermeket nevelőszülőnél, 15 gyermek gyermekotthonban került elhelyezésre.

Gyermkelhelyezés iránti perindítások száma: 5.

Az elhelyezések oka jellemzően: családi konfliktusok, veszekedés, verekedés, szülő elhanyagoló magatartása, fogyatékos, gyermek bűnelkövetése.

Családba fogadás

A szülő kérelmére a gyermeket egy szülő által megnevezett személy, család átmenetileg befogadja, gondozza. Ez idő alatt a szülő felügyeleti joga szünetel, a családba fogadó személyt kell gyámnak kirendelni. A családba fogadás az alapul szolgáló ok előre látható fennállásáig tart.

A családba fogadás engedélyezése lehetővé teszi a gyermek elhelyezését a bírói út kihagyásával, hatósági döntéssel. A családba fogadási ügyeket is évente felülvizsgáljuk. A felülvizsgálat eredményeképpen a családba fogadást fenntartjuk, megszüntetjük, vagy pert indítunk a gyermek elhelyezésre.

Az elmúlt év során 8 kiskorú családba fogadását engedélyeztük. Kérelem elutasítására nem kerül sor.

2008. december 31.-n 132 gyermek állt gyámság alatt. Ebből 10 kiskorú gyámságát családba fogadó személy látja el. 63 gyermek gyámságát 3. személy (nagyszülő, testvér, egyéb rokon)

látja el, ezekben az ügyekben a bíróság döntött a gyermekelhelyezésről. 59 gyermek gyámságát hivatásos gyám, nevelőszülő, gyermekotthon vezetője látja el.

Átmeneti nevelés

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és azt a már említett megoldásokkal nem sikerült megszüntetni.

Ezzel egyidejűleg a gyermeket nevelőszülőnél, vagy ha ez nem lehetséges, gyermekotthonban helyezi el, és gyámot rendel részére. Az átmeneti nevelésbe vétel feltételeinek fennállását évenként felülvizsgáljuk. A felülvizsgálathoz körültekintő, megalapozott javaslatokat kapunk. A szakértői vélemények megkönnyítik a döntést.

2008. december 31-én nyilvántartott átmeneti neveltek száma 64 fő volt. Az előző év december 31-én nyilvántartott gyermekek száma 63 fő volt.

2008. évben átmeneti nevelésbe vett kiskorúak száma 30 fő. Az átmeneti nevelésbe vétel oka: magatartási vagy beilleszkedési zavar 3 fő, gyermek bűnelkövetése 1 fő, szülői elhanyagolás 25 fő, fogyatékoság 3 fő.

Tartós nevelésbe vétel

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, szülő vagy mindkét szülő elhalálozott. A gyermek ismeretlen szülőktől származik. A szülő lemondó nyilatkozatot tett, hozzájárult a gyermek titkos örökbefogadásához.

2008. december 31-én nyilvántartott tartós neveltek száma 5 fő volt. Ebből 4 gyermek esetében a szülők halála volt a tartós nevelésbe vétel oka. 1 gyermek esetében a szülő lemondó nyilatkozatot tett.

A gyámhivatal 2008. évben 4 gyermek örökbefogadását engedélyezte, ebből 2 fő tartós nevelt volt. Az örökbefogadott gyermekek életkora: 1 fő 1 év alatti, 1 fő 6-10 év közötti, 2 fő 10 év feletti kiskorú.

Utógondozás

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után (18. életév betöltése) a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetbe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését.

Az átmeneti nevelésből 4 gyermek került vissza a családjába, részükre elrendeltük az utógondozást és a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeltük ki utógondozónak.

Utógondozói ellátás

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám javaslatának figyelembevételével- elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe várja a felvételét. Az utógondozói ellátás a 24. életév betöltéséig kérhető.

A 2008. évben 7 fiatal felnőttél engedélyeztük az utógondozói ellátást. Ebből 3 fő nevelőszülőnél, 2 fő gyermekotthonban, 2 fő utógondozói otthonban részesül utógondozói ellátásban. A fiatalok egy része nappali tagozaton tanulmányokat folytat, vagy létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja. Megszűnt utógondozási ellátások száma 7 fő.

Gyermektartásdíj megelőlegezésének elrendelése

A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatban már megállapította, és a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá a gyermeket gondozó szülő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani.

2007. évben gyermektartásdíj megelőlegezése iránt 20 kérelem érkezett gyámhivatalhoz, az érintett gyermekek száma: 27 fő volt. Az elutasított kérelmek száma 7 volt.

Megelőlegezésre a tárgyév folyamán kifizetett összeg: 7.960.000.- Ft.- volt, ezt az összeget a központi költségvetés visszatéríti.

Otthonteremtési támogatás

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

A 2007. évben 7 állami gondoskodásból kikerült nagykorúvá vált fiatal felnőttnek állapítottunk meg otthonteremtési támogatást. A kiutalt otthonteremtési támogatás összege 7.917.000.-Ft volt, ezt az összeget a központi költségvetés visszatéríti.

Együttműködés, vizsgálatok

A gyámhivatal rendszeres munka és személyes kapcsolatot tart az alap- és szakellátó intézményekkel, a jegyzői gyámhatósággal, továbbá a társhatóságokkal, valamint a bírósággal. A gyermekvédelem szereplőivel a munkakapcsolatunk jó.

A Közép-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala 2008. évben vizsgálatot nem végzett.

A Fővárosi Főügyészség 2008. évi munkaterve alapján vizsgálta hatóságunknál a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése tárgyában a folyamatban volt eljárások és hozott határozatok törvényességét. A vizsgálat eredményeként megállapította, hogy az ügyintézésnél a gyámhivatal az ide vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek megfelelő gyakorlatot alakított ki, a hozott határozatok törvényesek.

6.A felügyeleti szervek és a működést engedélyező hatóságok ellenőrzései

- 2008. januárjában az egész intézményre kiterjedő ISO ellenőrzés keretén belül a Gyermekjóléti Központ és a Családsegítő Szolgálat munkáját is ellenőrizték. Problémát nem találtak egyik szervezeti egységben sem. A Gyermekjóléti Központban júniusban belső ISO ellenőrzés sem talált kivetni valót.

- Év elején három napos belső ellenőrzés is volt a Gyermekjóléti Központban, ahol szintén nem találtak működésben problémát. A két mélyebb ellenőrzés megjegyezte ugyanakkor az informatikai eszközök bővítésének szükségességét.

- A Gyermekjóléti Központban Budapest. XV. ker. Önkormányzata és a Kispesti Módszertani Gyermekjóléti Központ 2008. október végén ellenőrzést végzett. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az intézmény gyermekjóléti központként működik. Működése, szakmaisága sokat javult az elmúlt évhez képest.

- Novemberben a Családsegítő Szolgálatnál, a törvényességi ellenőrzés keretében a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ Családsegítő Módszertani Csoportja végezte ellenőrzését. Megállapításai között elsősorban az alacsony szakmai létszám feltöltésének szükségessége szerepel.

- December hónapban a Családsegítő Szolgálat vezetője a minőségbiztosítási auditor kérdéseire válaszolva beszámolt az egység tevékenységéről

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az 1997. évi XXXI. törvény (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról) 94.§.-ának értelmezése alapján Újpest önkormányzata:

- a) bölcsődét,
- b) gyermekek átmeneti otthonát,
- c) családok átmeneti otthonát,
- d) gyermekjóléti központot köteles működtetni.

Újpest önkormányzata az alábbi személyes gondoskodást nyújtó, gyermekjóléti ellátási formákat biztosítja Újpest lakossága számára:

- a) bölcsőde,
- b) gyermekek átmeneti otthona,
- c) gyermekjóléti központ.

Ezek mellett a 247/2009. (IV.15.) NLB határozattal Újpest Önkormányzatának Népjóléti és Lakásügyi Bizottsága az előterjesztést megtárgyalta és javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a Pénzügyi, Költségvetési Bizottság jóváhagyását követően kössön ellátási szerződést az SOS Krízis Alapítvánnyal családok átmeneti otthona szolgáltatás ellátására, és a szükséges pénzügyi forrást biztosítsa.

Ezzel a megállapodással az Önkormányzat minden kötelezettségét teljesíti, melyre a fenti jogszabály kötelezi.

8. Bűnmegelőzés, kábítószer problémával kapcsolatos tevékenység

8.1. IV. kerületi Rendőrkapitányság

Hatóságunk az elmúlt évben is folyamatosan tartotta a kapcsolatot Újpest Önkormányzatának szerveivel, a kerületi intézményekkel.

A jelzőrendszeren belüli együttműködést jónak ítéljük meg, és hatóságunk kiemelt figyelmet fordít a jogszabályban előírt jelzési kötelezettségek teljesítésére.

Kiskorúak sérelmére és általuk elkövetett bűncselekmények

2008-ban ismertté vált elkövetők közül gyermekkorú elkövetőként 29 főt, és 90 fő fiatalkorút, míg ismertté vált sértettek esetén 118 fiatalkorút és 55 gyermekkorú személyt tartottak nyilván.

A kiskorúak által elkövetett bűncselekményeket elemezve megállapítható, hogy továbbra is a vagyoni elleni bűncselekmények száma a legmagasabb (70%), melyet a közrend elleni bűncselekmények, majd a személy elleni bűncselekmények követnek. Az elkövetők életkoruk szerint jellemzően 15-16 évesek, többségük teljes családban él, míg 20%-t elvált szülő neveli. Az elkövetés hátterében legnagyobb arányban az anyagi haszonszerzés állt, majd ezt követte az agresszivitás, a társadalmi veszély fel nem ismerése, és jelen volt a fegyelmezetlenség, kalandvágy, hirtelen felindulás, illetve a bosszú. A jogsértő cselekményeknél meghatározó szerepe volt a rossz baráti környezetnek, ezt követte az átmeneti pénzzavar, családi probléma, iskolai konfliktus.

A kiskorúakat érintő ügyekben tapasztalható, hogy bűncselekményeket legtöbbször többen és saját korosztályuk sérelmére követték el. A csoportokat saját kortársak alkották.

A kiskorú elkövetők és sértettek kapcsolatát vizsgálva megállapítható, hogy több, mint 65%-uk idegen, de jelentős arányt képvisel az egyéb ismerős, iskolatárs sérelmére elkövetett bűncselekmény, míg 2-2 %-ban az elkövető a sértett barátja, hozzátartozója.

Az elkövetési tárgy jellemzően a mobiltelefon, a készpénz, szórakoztató-elektronikai cikkek, Mp3, Mp 4, ékszer, karóra.

A sértett közreható magatartása is kimutatható, mint az értékek mutogatása, utcai mobiltelefon használat, figyelmetlenség.

Visszaélés kábítószerrel bűncselekmény elkövetése miatt ismertté vált elkövetők közül csekély a fiatakorúak száma (4%), míg gyermekkorú személy ellen 2008-ban sem kezdeményeztünk büntetőeljárást. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy kiemelten a 18-35 éves férfi korosztály az érintett és továbbra is elsődlegesen a cannabis származékok fogyasztása a leggyakoribb.

Szabálysértésnek minősülő esetekben 2008. évben fiatakorúval szemben elsősorban engedély nélküli vezetés, és a közúti közlekedés szabályainak kisebb fokú megsértése miatt indult eljárás.

Családon belüli erőszak

2008. évben 103 családon belüli erőszakkal összefüggő esetben rendelték el nyomozást, mely 17%-os emelkedést mutat a 2007. évi adatokhoz viszonyítva. Az eljárások jellemzően testi sértés, valamint garázdaság, zaklatás, kiskorú veszélyeztetése, tartás elmulasztása, szemérem elleni erőszak, magánlaksértés, és rongálás elkövetése miatt indultak. A családon belüli erőszak miatt foganatosított rendőri intézkedések mintegy 94 %-a magánlakásban és 6 %-a közterületen történt, és 12%-ban személyes szabadságot korlátozó intézkedésre került sor. A bántalmazók képzettségét vizsgálva megállapítható, hogy többségük 8 általánost végzett, valamint szakmunkás, gyakori az alkalmi munkát vállalók aránya.

Az erőszakos jogsértések kiváltó tényezőjeként legnagyobb arányban az állandó alkoholfogyasztás, ittasan elkövetett jogsértések szerepeltek, de jellemző a válással, gyermekelhelyezéssel összefüggő konfliktusok, vagyoni viták, munkanélküliség, betegség, érzelmi válsághelyzetek, féltékenység.

Kiskorú veszélyeztetettsége esetén, minden esetben jelzéssel éltünk a gyermekjóléti szolgálatok felé. A jelzéseknek rendkívül nagy a jelentősége, mivel a rendőri intézkedések kiváltó tényezője mellett számos problémával küzdenek a családok, melyek megoldásában a gyermekjóléti központok nyújtanak segítséget.

2008-ban 61 esetben továbbított a rendőrség adatlapot a gyermekjóléti szolgálatok felé. A jelzések többségét az indokolta, hogy a bántalmazásnál jelen volt kiskorú. A továbbított adatlapok többsége a kerületi gyermekjóléti intézményt érintette. Az adatlapokról továbbra is külön nyilvántartást vezettünk, mely hatékonyan segítette munkánkat.

2008-ban kiskorú eltűnése egyetlen esetben sem volt visszavezethető családon belüli erőszakra. Az eltűnések veszélye, hogy a fiatal jogsértő cselekmény áldozatává, vagy elkövetőjévé válik, de a vizsgált időszakban nem jutott a hatóságunk tudomására ilyen eset. Az eltűnések hátterében elsősorban a lázadás, kitérés szándék és a baráti környezet állt, mely döntő többségében a Kornis Klára Gyermekotthon növendékeire voltak jellemzők.

Bűnmegelőzési tevékenység

A bűncselekmények megelőzése, visszaszorítása és a szükséges intézkedések végrehajtása érdekében – a közrendvédelmi, bűnügyi állomány tapasztalatai felhasználása mellett és a statisztikai kimutatások segítségével – folyamatosan elemezték az újpesti helyzetképet.

Visszatérően ellenőriztük a bűnügyileg fertőzött területeket, csoportképző helyeket és rendszeresen szerveztünk bűnmegelőzési és közrendvédelmi akciókat.

Lehetőségeikhez mérten biztosította a rendőrség az iskolák előtti rendőri jelenlétet.

Prevenációs tevékenységük során – a bűnelkövetés, a bűnismétlés, az áldozattá válás, valamint a közlekedési balesetek megelőzése érdekében – a „hagyományos”, jól működő módszerekre támaszkodtak.

Kerületi intézmények igényeihez alkalmazkodva egész évben biztosítottak prevenációs előadásainkat, részt vettünk a sport-, és kulturális programokon, rendezvényeken.

2008-ban az intézményekben 97 alkalommal tartottak előadókik tájékoztatást – bűnmegelőzés, drogprevenáció, vagyonvédelem, áldozatvédelem és családon belüli erőszak témakörökben – diákoknak, szülőknek.

Fokozott figyelmet fordítottak az állomány oktatására, a sértett-orientált rendőri eljárásra. A fentiekén túl az áldozattá válás esélyének csökkentése érdekében a helyi médiákon keresztül sajtófelhívásokat tettek közzé. Áldozatvédelmi tevékenységük vonatkozásában kiemelten kezelték az áldozattá vált gyermek- és fiatalkorúakat.

Az eljárások során minden esetben érvényesültek a büntetőeljárás, személyiségi és adatvédelmi jogok. A sértetteket tájékoztatást kaptak lehetőségeikről, a segítségkérés formáiról.

8.2. Gyermek- és Ifjúsági Iroda

Újpest Önkormányzata 2008-ben is folytatta a komplex drog-prevenációs programot, az elfogadott Drog-stratégia célkitűzéseinek megfelelően, a Gyermek és Ifjúsági Iroda szervezésében.

Megalakulása óta (2004) folyamatosan működik a koordináció helyi szervezeti formája a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF). Fő feladata a helyi stratégiában foglaltaknak megfelelően a drog-prevenációs munka összehangolása, együttműködés, adatgyűjtés. A KEF 2008-ban 3 új tagintézménnyel bővült, a közösség és együttműködés erősítésére. A kerületi iskolák, a Nevelési Tanácsadó a Rendőrkapitányság, a Zabhegyező Játsszóház, a Drogambulancia és Prevenációs Intézet, a Gyermekjóléti Központ, Drog Stop Egyesület, Sirály Életmód Klub és az Önkormányzat mellett, a helyi ÁNTSZ, a Polgárőrség és a Vöröskereszt egy-egy képviselője is bekapcsolódott a KEF munkájába.

A kerületi Drog Stratégiát, a KEF működésének rendjét, az év fontosabb drog-prevenációs eseményeit közzétettük a KEF honlapon, mely elérhető az Önkormányzat honlapján keresztül.

2008. december 12-14-e között a Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrumban került megrendezésre a kortárssegítő képzés 36 fő, 7-8. évfolyamos diák részvételével. A képzésen felkészült szakemberektől kaptak tényszerű információkat a drogok használatának következményeiről, interaktív foglalkozásokon ismerkedtek a megelőzés lehetőségeivel, a kortárssegítés technikáival. Az ismereteiket iskolájukban hasznosíthatták. A tréningen résztvevők elégedettek a programmal, melynek folytatása igény és szükséglet egyaránt.

Szórólapokon tájékoztattuk a szülőket arról, milyen általános jelek, tárgyak, eszközök utalnak kábítószer használatára. Ez esetben mit tegyen a szülő, és mit ne tegyen, hova fordulhat segítségért. A szórólapokat 8000 példányban juttattuk el az intézményekhez.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységéről, a drog-prevenzióról, az újpestiek által elérhető segítő helyekről, szervezetekről kiadvány készült. A kiadványt átadtuk az Újpesti intézményeknek és elérhető a KEF honlapról.

Az Önkormányzat és a KEF megbízásából felmérést végzett az Egészségesebb Iskolákért Egyesület, 25 intézmény, 1700 diák részvételével. A kutatás a fiatalok drogok általi veszélyeztetettségének és védettségének mértékére, az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik szintjére, prevenciós szükségleteik mértékének megállapítására irányult.

A felmérést követően összegző tanulmány készült, mely elsősorban az egyes iskolákban, még inkább a különböző tanulócsoportokban nyújt hasznosítható információkat, melyet a prevenció hosszabb és rövidtávú tervezésében, a programok megválasztásában lehet felhasználni.

A 2008 decemberében a kutatást végző egyesület, szakmai tájékoztatón bemutatta a vizsgálat eredményeit az iskolák vezetőinek, pedagógusainak.

A helyzetfelmérésről készült tanulmány mindenki számára elérhető az újpesti KEF internetes oldalon. A tanulmányból kiadvány készült, melyet átadtunk a kutatásban résztvevő intézményeknek, prevencióval foglalkozó civil szervezeteknek.

A kerületi drog-prevenációs tevékenység elsődleges célcsoportját a 12-18 éves diákok jelentik. Az iskolai megelőző munka része a drog-prevenció. 2008-ban, az Önkormányzat támogatásban részesítette a kerület alap és középfokú nevelési-oktatási intézmények egészségfejlesztési és drogmegelőzési tevékenységét. A támogatás az iskolákban szervezett egészségfejlesztési, drogmegelőzési programok megvalósításához használható fel.

A Kábítószer-ellenes Világnaphoz kapcsolódva került sor az Éjszakai Asztalitenisz Bajnokság megszervezésére, a Sirály Életmód Klub, a Drog Stop Egyesület és a Zabhegyező Gyerekanimátorok Egyesületének közreműködésével. A rendezvénnyel a Kábítószer-ellenes Világnap üzenetét, a sport jelentős szerepét kívántuk hangsúlyozni a megelőző munkában. A több mint száz fiatal részvételével zajló esemény, a szabadidő értelmes eltöltését szolgálta.

A prevenciós programok megvalósításához pénzügyi fedezetet nyújtott az önkormányzat költségvetésében e célra biztosított részleírás, valamint a pályázatokon elnyert támogatás. 2008-ban 6 pályázatot nyújtottunk be a Szociális és Munkaügyi Minisztériumhoz, illetve a Szociális és Munkaügyi Intézethez, melyből 5 pályázatunk nyert támogatást.

A 2008. évben megjelent drog-prevenációs, ifjúsági témájú, valamint a szervezetek működését segítő pályázati felhívásokat megküldtük a nevelési –oktatási intézményeknek és a civil szervezeteknek, azzal a céllal, hogy nyújtsanak be pályázatot saját erőforrásaik kiegészítésére. (NCA, az SZMM, OKM és a Fővárosi Önkormányzat pályázati felhívásai)

A megelőző munkában kiemelt szerepe van a közösségi tereknek, az ott működő szabadidős programoknak, melyek alternatív elfoglaltságot kínálnak szerhasználat helyett.

A drog-prevenció részeként, 1999 óta folyamatosan működik az Éjszakai Asztalitenisz Program, Káposztásmegyeren a Közösségi Házban. A program az Önkormányzat és a Sirály Életmód Klub között megkötött együttműködési megállapodás alapján, elsősorban azoknak a kamaszoknak nyújt éjszakai sportolási lehetőséget, akik hétfővégen, az utcán csavarogva töltik idejüket, ezáltal egyre közelebb kerülhetnek a különböző bűncselekmények elkövetéséhez és a kábítószer kipróbálásához. A program pénteki és szombati napokon 20 órától hajnali 3 óráig áll a fiatalok rendelkezésére. 10 éve 40-50 fiatal tölti el estjét a Közösségi Házban, (12-20 évesek) a gyerekek egy része asztaliteniszezik, míg a többiek társasjátékoznak, beszélgetnek. A Sirály Életmód Klub önkéntesei a gyerekeket rendszeresen viszik kirándulni, valamint az Országos Éjszakai Asztalitenisz Szövetség által szervezett bajnokságokra. A szórakozási lehetőségek bővítésére 2008-tól ismét működik a korábban jól bevált média klub. Az asztalitenisz program működését az önkormányzat támogatja.

Szintén folyamatosan 1994-től kezdve működik a Zabhegyező Játszóház, Káposztásmegyér II-n a lakótelepi „kulcsos gyerekek” értelmes szabadidő eltöltési lehetőségének biztosítására.

A Játszóház elsősorban az általános iskolás korosztálynak nyújt programokat, szakköröket, de biztosítanak korrepetálást, játékköleszést is. Nagyobb programjaik voltak, a februári farsang, a gyereknap, októberben pedig a Játszóház születésnap rendezvénye. Nyáron Káposzta tábor szerveztek a gyerekeknek. A Zabhegyező Játszóház működési alapköltégeit az önkormányzat biztosítja.

Az Önkormányzat Drog-stratégiájában megfogalmazott céloknak megfelelően tervezzük a prevenció munkát folytatását.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

9.1 Éjszakai sportolás Újpest – Káposztásmegyeren

A Sirály Életmód Klub az egészségmegőrzést, prevenciót szolgáló programok szervezésével, a mentális ismeretek terjesztésével minél szélesebb kört kíván bekapcsolni az egészséges életmódba, megismertetve a tartalmas, hasznos szabadidő-eltöltési lehetőségeket (gyalog és kerékpár túrák, versenyek, csapatokban való versenyzési lehetőség).

A klub 1999. óta működteti Újpest Önkormányzatával közösen az éjszakai asztalitenisz programot. A program az utcán csellengő fiataloknak, gyerekeknek kínál értelmes alternatív megoldást, helyet, ahol 40- 50 fiatal tölti szívesen idejét beszélgetéssel, pingpongozással. 2007-ban, csak úgy, mint az azt megelőző években minden pénteken és szombaton este nyolctól éjjel kettőig tartanak nyitva. Az éjszakai sport elnevezésű programmal elsősorban azokhoz a fiatalokhoz jutnak el, akik családi háttérük, magatartásuk, társadalmi beilleszkedésük hiánya vagy csupán a kamaszkorral járó lázadás miatt hétfőn éjszaka az utcán csavarogva, vagy lépcsőházakba verődve töltik idejüket, ezáltal egyre közelebb kerülhetnek a különböző bűncselekmények elkövetéséhez és a kábítószer kipróbálásához.

A rendszeres sporttevékenységen keresztül olyan pozitív magatartás mintát sajátítanak el, mely jelentősen segíti a társadalmi beilleszkedést.

A gyerekek az éjszakai sportoláson túl alkalmanként bekapcsolódnak a klub által szervezett kirándulásokba, kerékpártúrákba is. Évente több alkalommal sor kerül az éjszakai asztalitenisz csapatok mérkőzéseire, amikor országos szinten mérik össze tudásukat a résztvevők.

A klub elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetben lévő kamaszoknak próbál segítséget nyújtani programok szervezése által. Elsődleges, közvetlen cél a gyerekek megnyerése a kábítószer fogyasztás ellen, számukra értelmes dolgok kínálása.

A klub munka alap pillérei a sport és játékfoglalkozások / pingpong, darts, sakk, csocso, kártya, társasjáték/, a gondolatébresztő vetélkedők, a közös beszélgetések.

Hosszú távú cél, hogy a közösségi életforma biztosításával valamelyest kompenzálja a hátrányos helyzetet, a veszélyeztetettséget következményeit.

A Sirály Életmód Klub júniusban drogmentes nap keretében Káposztásmegyeren pingpong versenyt szervezett és bonyolított le, valamint a hétfői drogprevenció program is folyamatos volt az év folyamán.

9.2. Napraforgó Alapítvány a Sérült Gyermekéért

A Napraforgó Alapítvány fő feladata a gyermekek személyiségéhez illeszkedő fejlesztő és gyógypedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs ellátás, a különböző terápiák, módszerek és technikák keresésével esélyt kínálni a felzárkózásra, és önmagukhoz képest egy jó ütemű fejlődésre. Team munkában feltárják a gyermekek képességdeficitjét, és az egyéni nevelhetőségre technikákat, eljárásokat, programokat dolgoznak ki. Fontos szempont a

szülők segítése, tájékoztatása, lelki egészségük gondozása, a folyamatos együttműködés a gyermek érdekében. Tájékoztatást adnak a törvény adta lehetőségekről.

Az Alapítvány önfenntartó, e tevékenységéhez az állami szervektől támogatást csak nyertes pályázatok útján kap. Ezért a fenntartás, és a pedagógusok bére a szolgáltatás során befolyó díjból kerül elszámolásra. Ez szerény összeg, egész év során arra törekedtek, hogy a szülők ismerjék meg szolgáltatásaikat, adják tovább egymásnak, mert reklámra költeni nem tudtak.

A visszajelzésekből lehet tudni, hogy szívesen mennek a családok az alapítványhoz, és erre biztatnak másokat is. Így az év során 135 kisgyermeket vizsgáltak, ebből 50-55 gyermek járt folyamatosan fejlesztésre. Összesen kb. 250 család kért különböző segítő szolgáltatásokat: kineziológiai megsegítés, mediáció-kapcsolatügyelet, szülőklub, születésnapok, népi játszóház.

Gyermekek testi–lelki egészségének védelme, általános fejlettségi állapotuk vizsgálata, személyiségük fejlesztése, intenzív felzárkóztatásuk, a megelőzés módszerével, életkorukhoz, egyéni szükségleteikhez igazodó speciális segítő–fejlesztő program kidolgozása.

Egyik legfontosabb, hiánypótló feladatuk továbbra is az 5-6 éves gyermekek beiskolázást megelőző diagnosztikai vizsgálata. Folyamatos a jelentkezés, és a vizsgálatok alapján a gyermekek 80%-a jelez valamilyen tanulási zavart. Ezt prevenciósz foglalkozásokkal enyhítik, melyek a részképességek fejlesztésére irányulnak, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, a mozgás, a beszéd, nyelvi fejlesztés, a látás, hallás, kinezetikus érzékelés fejlesztést foglalja magába.

Fontos az iskolai tanulási problémákkal kapcsolatos tanácsadás. A gyermek egész későbbi élete szempontjából meghatározóan fontos, hogy iskolai eredményeit hogyan véleményezik, milyen döntéseket hoznak iskoláztatásával kapcsolatban.

Tanulási nehézség, tanulási zavar, és tanulási akadályozottság egyaránt megtalálható a diagnózisok között. Vizsgálataik szerint ennek előidéző okai szomatikus, pszichikus, szociális és iskolai okok egyaránt.

A kicsi gyermekek mozgásfejlődését a konduktor végzi, akiket a gyermekorvos, vagy a védőnők küldtek. A fejlesztéssel sikerül elérni, hogy a különböző feladatok megoldásában magabiztosabbak legyenek a gyermekek, kevesebb a kudarcélményük, ezáltal a másodlagos magatartás zavarok kialakulása is csökken.

Sok a beszédhibás kisgyermek, velük a logopédus foglalkozik.

Az ép gyermekek mellett a sérült gyermekek fejlesztése, felzárkóztatása, a szülők eligazítása az intézmény rendszerek, a törvények között mindennapos feladat. Az alapítvány elősegíti a problémás gyermekek esetében az óvodába és az iskolába súrlódásmentes átmenetet.

A sérült gyermekeket nevelő családokkal való szoros kapcsolattartás, életvezetési tanácsadás, közös programok szervezése, jogaik és az esélyegyenlőség biztosítása a feladat.

Szülők felvilágosítása, szülőklub működtetése

A szülőkkel különböző módon foglalkoznak: helyszínt, szakmai segítséget nyújtanak az önszülő szülői csoportoknak, (shuntös gyermekek szüleinek), a szülő sorstársaival találkozhat, gyermeke problémáinak területén tovább képezheti magát. 2008-ban egy ilyen találkozásra került sor, több gyermek iskolát kezdett, a szülők nehezen tudták megoldani a találkozót, vagy helyhiány miatt az alapítvány nem tudta fogadni őket.

Szülő-gyermek játszócsoportokat alakítottak ki ahol az ép gyermek együtt lehet sérült társaival. A népi dalos játék foglalkozásokra, kézműves foglalkozásokra a szülőket is bevonták. A régi hagyományok, szokások ápolása minden ember feladata, célunk, hogy ezzel megismertessük a mai gyermekeket.

Cél: a sérült emberek jobb megértése a velük való találkozások útján. Fontos a jó együttműködés kialakítása a szülőkkel, hiszen a gyermek fejlesztése csak együtt lehetséges. A szülők számára nevelési, fejlesztési és beiskolázási tanácsadást biztosítanak. Ez összetett feladat, hiszen a szülők lelki életétől függ, hogy a gyermek hogyan állja meg helyét az életben, mennyire sikerül beilleszkednie egy-egy közösségbe.

A szülőklub foglalkozások ezt a célt segítették elérni, illetve olyan eszközök, mint pl. a törvények hozzáférhetősége az alapítvány faliújságján. (Közoktatási Törvény szülőkre, gyermekekre vonatkozó része.) Vendégségbe hívta az alapítvány 2008-ban Vekerdy Tamás pszichológust és Molnár V. Józsefet, aki az ősi hagyományokról mesélt több foglalkozás keretében az emberi élet szentségéről, a gyermekrajzok szimbólumának jelentéséről.

A vizsgálatok és a fejlesztés során nagyon sok kérdés merül fel a szülőkben. Ezek az alkalmak remek lehetőséget nyújtanak a problémák megbeszélésére, a szülők eligazítására.

A születésnap rendezvényeken a gyermekek játékos közösségben tölthetik el hasznosan az idejüket.

Sérült gyermekek számára táborozási lehetőség biztosítása,

A Csengő Paraspárt Szakosztállyal kötött megállapodás keretében 2008-as évben is Kertára vitték a gyermekeket nyári gyógylovas táborba.

Nyáron, helyben képességfejlesztő tábort szerveztek a gyermekeknek. Így az a szülő, aki nem tudott gyermekére vigyázni, főleg a sérült gyermekek, akik előtt nyáron bezárulnak az iskola kapui, ilyenkor az alapítványnál, helyben találnak segítő programokat.

A sérült gyermekeket nevelő családok szociális támogatása,

Az alapítványhoz az eltelt időszakban 6 támogatási kérelem érkezett, ebből rászorultsági alapon mind a hat gyermek fejlesztési díját részben átvállalta az alapítvány, ez azt jelentette, hogy alacsonyabb óradíjat fizetett a szülő.

Az alapítvány szem előtt tartva kitűzött céljait a támogatások odaítélésénél pozitív diszkriminációt alkalmazott. A sajátos nevelési igényű gyermekek, nagycsaládosok mindig több támogatást kaptak. A támogatás ez évben is minden nagycsoportos korú gyermek vizsgálati díjára kiterjedt. A munkát önkéntes keretben végezték a gyógypedagógusok. A gyermekek körében végzett önkéntes munka Ft - béli értéke: közel 1.100.000 Ft volt.

A cél megvalósítását elősegítő személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek megteremtése (önkéntes segítői kör kialakítása, támogatások megszerzése, pályázati részvételek)

Fontos feladat, a szakemberek informálása annak érdekében, hogy megfelelő kompetenciával és folyamatosan gyarapodó tudással rendelkezzenek a nehezen tanuló gyermekek nevelésében, és a szülők gondjainak enyhítésében.

Az alapítvány munkáját 10 önkéntes segíti. Az önkéntes kör folyamatosan bővül, mely egyrészt az alapítvány jó hírét, feddhetetlenségét segíti terjeszteni, másrészt a munka minőségét, sokszínűségét biztosítja.

A célok megvalósítása érdekében több pályázatot nyújtottak be. Sikeresen pályáztak a IV. kerületi Önkormányzat pályázatára (150 ezer Ft) Ezt bérleti díj támogatásra fordították.

Az alapítvány pályázatot nyújt be a Tiszta Formák Alapítványhoz: a tevékenység bővítés finanszírozása. A pályázaton a teljes összeget elnyerték, 420.000 Ft-ot. A kért tevékenység finanszírozására fordították.

Az NCA működési pályázatán 950.000 Ft összeget nyertek. Ez az összeg új tevékenység bevezetését, az ahhoz szükséges költségeket fedezte: Mediáció – kapcsolatügyelet, hiszen ehhez új helyiségre kellett pályázniuk, hogy elférjenek.

A korábbi támogatók a támogatási szerződésben foglaltak szerint segítették az alapítványt.

Az alapítvány munkáját a 2008-as évben is egy pályázatíró kolléganő segítette, kommunikációs anyagok elkészítését, a weblap karbantartását külső munkatárs segíti önkéntes módon.

Az 1 %-os bevétel: 800.777 Ft volt. Az összeget a gyermekek fejlesztésére, fejlesztő játékok vásárlására fordították.

Együttműködés hasonló célú hazai és külföldi társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel.

Sikeres az együttműködés a Dr. Kardos Ferenc által működtetett Kapcsolatalapítvánnyal. A tervek megvalósítása érdekében a két alapítvány szoros szakmai kapcsolatot kezdeményezett a mediáció - kapcsolatügyeleti tevékenység preventív ellátása érdekében.

A Napraforgó Könyvkiadó együttműködés keretében segíti az alapítványt könyvek forgalmazásában.

Együttműködési szerződést kötöttek Egészségpénztárakkal, ezzel is enyhítik a szülők terheit. A kerületi védőnőkkel, gyermekorvosokkal, pszichológusokkal folyamatos a kapcsolat. Ők irányítják hozzájuk a gyermekeket. Tudnak programjainkról, időnként ellátogatnak hozzájuk egy-egy közös beszélgetésre munkánkról, terveinkről.

Az Újpest SZEI Védőnői Szolgálat és az ÁNTSZ IV.-XV. kerületi intézete által az Anyatej Világnapja alkalmából szervezett ünnepségen 2008. augusztus 29-én részt vettek. A rendezvényen jelenlévő gyermekeknek játszóházat tartottunk.

December a hagyományokhoz híven a támogatók, szülők, dolgozók közös estjét rendezték meg. A beszélgetés, a szülők tapasztalatai megerősítették az alapítvány munkatársait abban a hitükben, hogy erre a munkára nagy szükség van. Tovább gondolták, ill. bemutatták a 2007 évre elkészült új Napraforgó Képességfejlesztő Központ építési tervét. Az elkövetkező időszakban meg kell alapozni azt a hátteret, mellyel majd bele lehet vágni az építkezésbe. Ez jelenti a jövőben önkormányzatokkal, más alapítványokkal, nemzetközi szervezetekkel való szorosabb együttműködés kialakítását.

Közcélú, közhasznú feladatok:

Az alapítvány, az AO. I. 2 bekezdésében meghatározottak szerint a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § c.) pontjában felsorolt (egyes cél szerinti) tevékenységek ellátása során a

- „4. nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
- „1. egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység területén, közhasznú tevékenységet végez.

A szülők – gyermekek segítése, pedagógiai ellátása mellett 2008. évi egyik legfontosabb feladata volt, hogy a bővülő tevékenységekhez is megtalálják azt a szakembert, aki lelkes segítője, hivatásának szakértője, és kreatív tagja lesz a már meglévő csapatnak.

Továbbra is fontos, hogy az alapítvány támogatót találjon, aki egyetért a célokkal, és hosszú távon az alapítvány mellé áll, segíti azt megvalósítani anyagi, és tárgyi eszközeivel.

Az alapítvány minden célja arra összpontosul, hogy minden az alapítványhoz forduló családot, gyermeket szükségleteiknek megfelelő módon el tudjanak látni, és olyan elégedett legyen, hogy máskor is felkeresse őket, másokat is oda irányítson

A tervekben szerepel, hogy a munkatársak mozgásterápia szervezésével hatékonyan segítsék a gyermekek mozgásfejlettségét. Az új telephelyen erre mód nyílik.

9.3 Zabhegyező Játszóház

A Zabhegyező Játszóház, a IV. kerület, Sárpaták u. 8. szám alatt található, szolgáltatásai ingyenesen vehetőek igénybe bárki számára. A játszóház alapvető célja, hogy a lakótelepi (kulcsos) gyerekek, a szülők távollétében ne kallódjanak el, ne kerüljenek rossz társaságba, hanem építő jellegű elfoglaltságokban, programokban, játékokban vehessenek részt.

A játszóház nagy rendezvényei, igazodnak a naptári ünnepekhez, a hétköznapi szakkörök és foglalkozások pedig napi, heti rendszerességgel kerülnek megrendezésre. Mindezek mellett természetesen figyelembe veszik a gyerekek igényeit, valamint kihasználják az időjárás és a környék adta lehetőségeket is.

Fontos megemlíteni, hogy a játszóház (ugyanúgy mint maga az Egyesület) két korosztályt is megcélöz a tevékenységével. Így nem csak az általános iskolás korú gyerekek találnak maguknak elfoglaltságot, hanem az ifik (középiskolások) is hasznosan töltik itt az idejüket, amelyet nagyon fontosnak tartunk mind a bűn- mind a drogmegelőzés szempontjából.

Programok, történések

2008-ban Szabó Zsuzsanna játszóházvezető munkáját Kiss Alexandra áprilisig, Szabó Krisztián szeptemberig segítette. Alexandra és Krisztián ezek után sem hagyták el a játszóházat, önkéntesként járnak vissza segíteni, játszani a gyerekekkel. Ők igen aktív tagjai a szintén önkéntesekből álló 10-12 fős ifi csapatunknak, akik napi szinten segítik munkájukkal a gyerekekkel való foglalkozást.

Az ifik akik a „játszóházban nőttek” fel, szintén feladatuknak érzik az ide járó gyerekek támogatását ahogy anno őket is, segítik őket a szocializációban. Valamint észrevehető, hogy az ifik (átlag 16-18 évesek) mint zabhegyező animátorok, sokkal nagyobb felelősségtudattal rendelkeznek, mint kortársaik.

2008. évben több gazdasági megszorítást kellett eszközölni, amelyek az alap tevékenységeinket nem szüntették meg, de nagyban befolyásolták. (A rendszeres játszóházi szakkörök esetlegesen lettek ill. a költségvetésben is megszorításokat kellett tenni.)

Mindezek következtében az Egyesület ill. a játszóház a 2008. évben sajnos gazdaságilag nem tudott kellőképpen megerősödni, de szakmai szempontból igen nagy fejlődésnek indult.

Szakmai fejlődésüket bizonyítja a sok-sok beadott pályázat (működési, képzési, táboros stb.), ill. a pályázati úton elnyert képzések, amelyek 2008.-ban valósultak meg és mind az Egyesület, mind a Játszóház animátorai és vezetője is profitálhattak belőle.

Fontos megemlíteni a kerületi KEF-el való szoros együttműködést, amely a gyakorlatban is hasznos közös munkát jelentett. Jó kapcsolatot ápolnak az Önkormányzat Ifjúsági Osztályának képviselőivel, és a környezetükben található civil szervezetekkel.

A Játszóház vezetője és az Egyesület elnökségi tagjai szoros, folyamatos és jól működő kommunikációjának köszönhetően az elnökség (ill. az önkormányzat is) minden fontos momentumról értesült, amely a Játszóházban, vagy annak hatáskörében történt.

Főbb tevékenységeik címszavakban

- Az önkéntes animátorok képzésen vettek részt, amelyen a játszóház önkéntesei is részt vettek. A játszóház vezetője több képzésben részt vett.
- Palace mozi láncolat is támogatta pár filmmel, kedvezményes mozijegyekkel a játszóházat
- Farsangi bált tartottak, ahol nagyrészt a saját magunk által készített jelmezeket viseltek.
- Részt vettek a XVII. Nemzetközi Zabhegyező Gyerekesztiválon!

- A kerületi KEF jóvoltából a Szabó Zsuzsanna részt vett a Kronodrog kiállításon.
- Az Önkormányzat Ifjúsági Osztályának jóvoltából Szabó Zsuzsanna meghívást kapott a kerületi intézményvezetői megbeszélésre, ahol elindított egy játszóház népszerűsítési projektet, amely során bemutatta a játszóházat és felajánlotta a vezetőknek, hogy ő és az animátorok szívesen ellátogatnak az iskolákba és interaktív foglalkozások keretében mutatják be tevékenységüket. Cél a játszóház népszerűsítése, a célközönség megnyerése volt.
- A felújított és megszüpült játszóházat mindenképpen meg szeretnék volna mutatni a szülőknek is, így a hivatalos megnyitó anyák napjával egybekötött köszöntés volt.
- Gyereknapi idén is nagyon jó hangulatban telt egy egész napos rendezvény keretében.
- Részt vettek a kábítószer ellenes világnap alkalmából megrendezett éjszakai ping-pongozáson. Kézműves és kaland játékokkal, arcfestéssel és hennával várták a gyerekeket.
- Ebben az évben újdonságként bevezették a játszóház mindennapi életébe az arcfestést a gyerekek legnagyobb örömeire.
- Meghívót kapott a játszóház a Magyar Posta Mesepostájának megnyitójára, ahová el is látogattak egy szombati kirándulás alkalmával. Sok mókás program várta a gyerekeket, amelyet egy margitszigeti sétával fejeződött be.
- Augusztus végén érkezett a várva-várt Káposzta tábor, amely idén is hatalmas sikerrel került megrendezésre és életre szóló élményeket adott a gyerekeknek.
- A lakótelepen nem könnyű eltölteni egy forró nyarat... ezért szombatonként strandolást szerveztek a közeli gödi strandra.
- A kerületi ÁNTSZ ellenőrzést tartott a játszóházban, amely során pár hiányosságra hívták fel a figyelmet, amelyeket pótoltak. Erről tájékoztatták az Önkormányzat megfelelő szerveit is.
- Szabó Zsuzsanna részt vett a kerületi jelzőrendszeri konferencián, képviselve a Játszóházat.
- A Játszóház közelében felépült Aqua-World-el is felvették a kapcsolatot, felajánlották az együttműködési szándékukat.
- Megtartották a játszóház születésnapját, amely nagy sikert aratott, a gyerekek nagyon jól érezték magukat, a szülők tortákkal járultak hozzá az ünnephez és több kereskedelmi cégtől is kaptak támogatást (játék, technika).
- Az ÁMK-ban szervezett éjszakai ping-pongozáson részt vettünk az ifikkal, ahol a gyerekeket szórakoztattuk különféle játékokkal, arcfestéssel.
- A játszóház vezetője részt vett egy prevenciós képzésen az NDI-ben a KEF jóvoltából.
- A Ledo cég jóvoltából sok-sok jégkrém érkezett a gyerekeknek.
- Az Árkád bevásárlóközpontban zabhegyező animátorok tartottak kézműves foglalkozásokat, amelyből a játszóház sok kézműves alapanyagot kapott.
- Az Önkormányzat ellenőrzést végzett a játszóházban.
- Az Árkád bevásárlóközpontban zabhegyező animátorok tartottak kézműves foglalkozásokat, amelyből a játszóház sok kézműves alapanyagot kapott.
- A Játéksziget üzletláncsal való együttműködés keretében Mikulásokat „adtak” a játék üzletbe.
- Dec. 20.-án, szombaton tartották a karácsonyt, kézműves foglalkozással és csendes beszélgetéssel, karácsonyfa díszítéssel telt az ünnep.

Egyéb folyamatos programok:

Kézműves szakkörökön mindig az adott évszakhoz, rendezvényhez, ünnephez vagy eseményhez kapcsolódó remekműveket készítenek. Az itt készült alkotásokat a gyerekek hazavihetik, vagy a játszóházat díszítik. 2008-ban a szakkörök – a pénzügyi helyzetre való tekintettel - eseti jelleggel kerültek megrendezésre.

Sportfoglalkozásokon előnyben részesítették azokat a szabadban végezhető játékokat, amelyek a mozgás öröme mellett a csapatszellemet is erősítette a gyerekekben, pl.: foci, kosárlabda, kidobós, kerékpár és kori túrák ill. hatalmas séták a közeli patakhoz.

Társasjáték kölcsönzés: a szülők engedélyével és aláírásával bárki kikölcsönözheti (egy hétre) a játszóház társasjátékait. Így a gyerekek nem csak a játszóházban tudják élvezni a játékokat, hanem a megtanult játékszabályokat már ők magyarázzák el otthon, ezzel is csempészve egy kis játszó hangulatot az otthoni légkörbe. A szülők is nagyon szeretik és nagyra értékelik ezt a szolgáltatást.

Korrepetálás: amennyiben a gyerekek igénylik és kérik, segítenek nekik a házi feladat megírásában, ill. gyakorolják velük azokat a leckéket, olvasást, verstanulást, amelyet igényelnek, vagy a szülők, tanárok kérnek.

Ifi képzés: a játszóházba szintén napi szinten lejáró „kamaszok” már nem mint gyerekek vesznek részt a programokban, hanem a felnőtt animátorok munkáját segítik, ezzel is tanulva a foglalkozást a kisebb gyerekekkel. Több alkalommal is szándékosan „felelősségteljesebb” feladatokat bízta rájuk, hogy átérezhessék, hogy nagyon is fontosak ill. a saját bőrükön tapasztalják, hogy a gyerekekkel való foglalkozás nem csupán nagy öröm, de igen nagy felelősség is. A nyári táborokban önállóan állítanak össze programokat, amelyeket a szervezéstől kezdve a lebonyolításig ők csinálnak.

Summázva a 2008. év eredményeit, ebben az évben a pénzügyi megszorítások ellenére mégis gazdagodtunk. Sok-sok gyermek kacajával, vidámságával és a képzéseknek köszönhetően szellemiekben is.